

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Rugsėjo 11-oji:
lietuviškos istorijos – 7 psl.

- Palaimintasis Jonas Paulius II – 2
- Archyvai išeivijoje: iš tamsos į šviesą – 3
- Mokykla ir tėvai turi dirbti kartu – 3
- Apmąstymai iš Ellicott miesto – 4
- Naujasis Philadelphia LB pirmininkas viščiukus skaičius rudenį – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Sportas – 8
- Apžvalgos – 10
- Apie „Medicare“ – 12-13
- ŠALSS švenčia savo antrąjį gimtadienį – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.48 LT
1 EUR — 3.45 LT

Paminėtas JAV ir Baltijos valstybių diplomatinį santykių 20-metis

Washington, DC (LR ambasada JAV) – JAV Valstybės departamente Washington, DC rugsėjo 8 dieną įvyko JAV ir Baltijos valstybių diplomatinį santykių atnaujinimo dvidešimtmečiui pažymėti skirtas priėmimas ir nuotraukų parodos atidarymas. Gausiai į iškilmes susirinkę diplomatinio korpuso, JAV administracijos, Kongreso ir lietuvių, latvių bei estų bendruomenių atstovai buvo sutikti jungtinio Baltijos išeivių choro atliekamos dainos „Bunda jau Baltija“. Renginyje kalbėjęs JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Philip Gordon pažymėjo, kad JAV su Baltijos valstybėmis sieja tvirti ir ilgalaikiai ryšiai, o Baltijos valstybių nepriklausomybės atkūrimas buvo demokratijos pergalė visam pasauliui. Jis padėkojo Baltijos valstybėms už bendradarbiavimą su JAV ir vylėsi, kad ateityje jis bus plėtojamas dar aktyviau.

Su pirmuoju po diplomatinį santykių atnaujinimo Lietuvos ambasadoriumi JAV Stasiu Lozoraičiu jaunesnioju 1991–1993 metais ambasadoje dirbęs Washington lietuvis Viktoras Nakas renginio dalyviams priminė JAV administracijos vykdytą Lietuvos

Naujai paskirta JAV Valstybės departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojas (Deputy Assistant Secretary) Europos ir Eurazijos reikalams Marie Yovanovitch (k.), JAV Valstybės sekretorės padėjėjas Philip Gordon, buvusi Latvijos prezidentė Vaira Vike-Freiberga, 1991–1993 m. Lietuvos ambasadoje JAV dirbęs Viktoras Nakas ir JAV estų nacionalinės tarybos pirmininkė Marju Rink-Abel. LR ambasados JAV nuotr.

ir kitų Baltijos šalių aneksijos nepripažinimo politiką. Jis pabrėžė Lietuvos partizanų, politinių kalinių bei egzilyje dirbusių diplomatų indėlį į laisvos šalies vizijos puoselėjimą ir tautinės savimonės brandinimą. Renginyje taip pat kalbėjo buvusi Latvijos

prezidentė Vaira Vike-Freiberga ir JAV estų nacionalinės tarybos pirmininkė Marju Rink-Abel. Valstybės departamente surengtoje nuotraukų parodoje atsispindi svarbiausios JAV ir Baltijos valstybių diplomatinį santykių akimirkos.

JAV prezidentas ragina priimti darbo vietų kūrimo planą

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama liepė baigti „politinį cirką“ ir nedelsiant priimti 447 mlrd. JAV dol. vertės nedarbo mažinimo planą, kuris turi „sukrėsti“ įstrigusią šalies ekonomiką ir padrausinti nusivylusius amerikiečius. „Šie metai sudėtingi mūsų šaliai. Tačiau esame amerikiečiai, esame tvirtesni negu laikai, kuriais gyvename, ir didesni už savo politiką“, – pareiškė

B. Obama susipriešinusiam Kongresui, ragindamas įstatymų leidėjus veikti vieningai. Prezidentas pateikė planą, kuriame mokesčių mažinimas derinamas su investicijomis. Šiuo planu siekiama sumažinti nedarbą, šiuo metu siekiantį 9,1 proc., dėl kurio kyla pavojus, kad nusivylę amerikiečiai ateinančiais metais neperinks B. Obama kitai kadencijai. B. Obama sakė, kad jo siūlomas Ameri-

kos darbo vietų įstatymas padės žmonėms grįžti į darbą ir papildyti tebedirbančių kišenes. B. Obama pasiūlyto plano ateitis neaiški, žinant respublikonų pasipriešinimą naujoms biudžeto išlaidoms, kurios nebūtų padengtos taupymo priemonėmis. Viltis, kad šis planas bus priimtas, taip pat mažina itin didelis politinių stovyklų susipriešinimas, kurį dar labiau kursto artėjantys rinkimai.

Čikagoje tartasi, kaip išsaugoti JAV lietuvių archyvus

Čikaga (LR ambasada JAV, „Draugo“ info) – Rugsėjo 3–4 dienomis Jaunimo centre Čikagoje vyko JAV lietuvių archyvų ir bibliotekų konferencija, kurioje dalyvavo visų svarbiausių JAV lietuvių organizacijų atstovai ir pavieniai žmonės, lietuviybės puoselėjimui pasišventę savanoriai, kurie laiko, saugo ar tvarko archyvus ir bibliotekas, taip pat svečiai iš Lietuvos: Lietuvos vyriausiasis archyvaras dr. Ramojus Kraujelis, Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktorius Dalius Žižys, Lietuvos ypatingojo archyvo direktorius Ovidijus Leveris bei Lietuvos užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimas dr. Vytaut-

LR ambasados JAV įgaliotasis ministras Rolandas Kačinskas (k.) kalba su Kent State University Lituanistinės programos pirminku dr. Viktoru Stankumi. Už jo – Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktorius Dalius Žižys.

Jono Kuprio nuotr.

tas Žalys. Renginį organizavo JAV LB Archyvų komitetas ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centras. Konferencijos metu pabrėžta, kad JAV archyvų paveldas yra kelių emigracijos bangų ir kartų veiklos rezultatas.

Konferencijoje dalyvavęs Lietuvos ambasados JAV įgaliotasis ministras Rolandas Kačinskas pažadėjo ambasados paramą tvarkant ir išsaugojant JAV lietuvių archyvus. Perduodamas Lietuvos ambasadoriaus JAV sveikinimą, R. Kačinskas sakė, kad JAV ambasada sieks kuo daugiau atkreipti atitinkamų Lietuvos institucijų dėmesį į JAV lietuvių pastangas išsaugoti ir tvarkyti archyvus.

Redakcijos žodis

Tyrimai rodo, kad amerikiečiai vis mažiau baiminasi dėl naujų teroro išpuolių, tačiau artėjant dešimtosioms Rugsėjo 11-osios išpuolių metinėms naujo išpuolio tikimybė neatmetama. JAV prezidentas Barack Obama nurodė prieš Rugsėjo 11-ąją padvigubinti kovos su terorizmu bendruomenės budrumą dėl „patikimos, bet nepatvirtintos“ grėsmės. Nors tarptautinio teroristų tinklo „al Qaeda“ vadovas Osama bin Laden jau nukautas, tačiau praėjus dešimtmečiui po rugsėjo 11-osios išpuolių Jungtinės Valstijos tebėra saistomos tiek šio veikėjo palikimo, tiek savo pačių atsakomųjų veiksmų į šiuos teroro išpuolius. Kai kurie žinovai mano, kad staigus pasaulinio karo su teroru paskelbimas sukėlė pasekmių, kurios Amerikai padarė daugiau žalos negu patys Rugsėjo 11-osios išpuoliai. Deja, pasaulis kol kas nesurado vaistų nuo kibių terorizmo čiuptuvų, siekiančių ir pačius stipriausius priversti ilgam prarasti ramybę.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Palaimintasis

Jonas Paulius II

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

patauja džiunglių įstatymas, kai galingesnis žvėris drasko silpnesnius už save.

Kur išeitis? Bėgti iš Lietuvos ten, kur, atrodo, giedresnė padangė ir kur išlikę daugiau pagarbos žmogui?

Popiežius Jonas Paulius II Kryžių kalne, 1993 m. rugsėjo 7 d.

Daugelis neatspiria šiai pagundai ir visam laikui palieka tėvų žemę. Tačiau įvykiai Norvegijoje ir Anglijoje kalba, ko aiškiau nepasakytų net geriausias Evangelijos skelbėjas. Kur Kristus pradedamas laikyti ne bendrakeleiviu, bet kliuviniu, šitaip jau atsitikę beveik visoje Europoje, ten pradeda atsirasti to, ką mes akivaizdžiai matome aplinkui save, – pykčio, vieni kitų niekinimo ir kaltinimų.

Nejaugi esame beviltiniai? Kai žmogus išgyvena savo bejėgiškumą,

tuomet atsiranda galimybė laimėti, ko anksčiau negalima buvo tikėtis.

Jonas Paulius II buvo išrinktas popiežiumi labai sunkiais laikais. Sovietų Sąjungą faktiškai valdė KGB žmonės, kurie negailėstingai kovojo net su

silpniausiais laisvės proveržiais. Pasaulyje kaip niekad buvo aštri kova tarp Vakarų pasaulio ir komunistinio bloko. Tuomet prieš trisdešimt metų, trečiaisiais savo pontifikato metais, Jonas Paulius II paskelbė encikliką „Dives in misericordia“ apie Dievo gailestingumą. Toli matantis popiežius suprato, kad pasaulį gali išgelbėti tik Dievas. Praėjus dešimčiai metų subyrėjo Sovietų Sąjunga ir komunistinis Rytų blokas. Daugeliui tautų atsivėrė kelias kurti atsakingą, laisvą gyvenimą.

Deja, daug kur Europoje ir naujose šalyse nebuvo paisoma Kristaus Evangelijos brėžiamo kelio. Palaimintasis popiežius Jonas Paulius II, kaip reta, paliko daug svarbių įžvalgų, kaip kurti gyvenimą, kad jis neštų palaimingus vaisius. Bene pats svarbiausias jo palikimas – bandymas visais galimais būdais skelbti ir skelbti Dievo gailestingumą – kaip vienintelį, galintį išgelbėti iš daromų nuodėmių.

Jubiliejiniais 2000 m. popiežius Jonas Paulius II paskelbė šventąją seserį Faustina, tarpukaryje gyvenusią Vilniuje ir skelbusią pasauliui apie Dievo gailestingumą, ir įsakė sekmadienį po Velykų Bažnyčioje švęsti Dievo Gailestingumo šventę. Palaimintojo popiežiaus mirtis šios šventės išvakarėse 2005 m. buvo tarsi dangaus ženklas, patvirtinantis, kad pasauliui ir kiekvienam iš mūsų reikia Dievo gailestingumo.

Homilija, pasakyta 2011 d. rugsėjo 7 d. švenčiant Palaimintojo Jono Pauliaus II dieną Šilinių atlaiduose.

Rugsėjo 18d., sekmadienį 10.30 v.r.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misija kviečia Tave ir visus į tradicinę Bendruomenės dieną kiemelyje, prie bažnyčios

Penktus metus iš eilės rengiama Bendruomenės diena

Susieikime pasimelsti, pasivaišinti ir pabendrauti

Įsidėmėkite, kad tądien Misiroje šios Šv. Mišios bus vienintelės

Taip pat laukiami tarnysčių savanoriai

Adresas: 14911 127th St, Lemont, IL 60439
Tel. pasiteirauti (630) 257- 5613

JAV archyvų ir bibliotekų konferencija, prasidėjusi karo paskelbimu tiems, kurie nori ir ragina išeivijos archyvus vežti į Lietuvą, vis dėlto netapo mūsų vieta, kur žvangėjo ginklai ar kur buvo paskelbti laimėtojai ir pralaimėjusieji. Mat, konferencijai net neįpusėjus, paaiškėjo, jog archyvų saugojimo ir prieinamumo prie jų problema yra kur kas sudėtingesnė, o sprendimas išvežti archyvus ar jų neišvežti anaip tol nepadaeda spręsti dabartinių problemų, bendrų tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje gyvaujantiems archyvams ir muziejams.

Taikiai ir darbingai konferencijos nuotakai išigalėti padėjo tiek salėje vyraavęs bendras susitarimas, jog archyvai turi būti saugomi (ar bent bandomi saugoti) ten, kur jie buvo sukurti, tiek ir svečių iš Lietuvos patikrinimas, jog archyvarų Lietuvoje tikslas nėra visko vežti į Lietuvą.

Dvi dienas – rugsėjo 3 ir 4 dienos – Jaunimo centre, Čikagoje, vykusio JAV LB Archyvų komiteto ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) surengta konferencija buvo puiki galimybė blaiviai ir nesikarščiuojant, sau ir kitiems nemeluojant pažiūrėti į archyvų išeivijoje ir Lietuvoje padėtį, įvardyti reikalingus atlikti namų darbus, iškelti sprendimus klausimus bei bendromis jėgomis ieškoti atsakymų į juos.

Konferencijos dalyviai vienbalsiai pripažino, jog toks renginys yra savalaikis, jog ilgiau laukti negalima, pasak pranešimą skačiusios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės archyvų darbo grupės pirmininkės Daivos Barzdukienės, išeivijos archyvams reikia pagalbos ne rytoj, ne poryt, bet šiandien. Buvo įvardytos ir kitos svarbios pastabos – jog išeivijos archyvai vis dar nėra tapę bendro visuomenės žinojimo dalimi (LR ambasados JAV įgaliotasis ministras dr. Rolandas Kačinskas), jog archyvų išsaugojimas yra ne vieno ir ne kelių žmonių, bet visos visuomenės darbas (JAV LB Archyvų komiteto pirmininkė Dalė Lukienė), apgailestauta, jog per 20 Lietuvos nepriklausomybės metų bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir išeivijos taip ir netapo

Archyvai išeivijoje: iš tamsos – į šviesą

DALIA CIDZIKAITĖ

nuolatiniu, kad dar ir dabar nėra viskas žinoma apie išeivijoje esančius archyvus bei apie išeivijos archyvus Lietuvoje (Lietuvos vyriausiasis archyvaras dr. Ramojus Kraujelis).

Konferencijos metu nebuvo gais-tama įrodinėjant, jog išeivijos paveldas yra unikalus ir todėl jį reikia išsaugoti. Renginio stiprybė buvo kelių svarbių uždavinių iškėlimas: konferencijos metu pateikta vertinga informacija apie jau esančius lietuviškus archyvus JAV (šia tema pranešimus skaitė Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKA) Putnam, LTSC, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus, Baltimore Lietuvių namų bibliotekos, Lietuvių skautų sąjungos archyvo-muziejaus ir Kent State University Lituanistikos programos atstovai, išgirsta apie JAV LB, Lietuvių Fondo, „Draugo“, Amerikos lietuvių tarybos ir į ją įeinančių organizacijų archyvų padėtį). Susirinkusieji buvo supažindinti su archyvų sistema ir padėtimi Lietuvoje (Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, LR Užsienio reikalų ministerijos archyvas, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos institutas). Kiekviename pranešime buvo įvardyti konkretūs iššūkiai, siūlyta, kaip juos įveikti.

Kaip pastebėjo LTSC direktorius dr. Augustinas Idzelis, visuose pranešimuose slypėjo bendros problemos: lėšų (patalpų) stygius; žmonių trūkumas (Kas mūsų archyvais rūpintis po 25 metų? – klausė ALK’os pirmininkė dr. Mirga Girniuvienė ir Baltimore Lietuvių namų bibliotekos direktorė Marytė Patlaba) ir skirtingi archyvų aprašymo standartai. Bent jau pastarąją problemą, priksiriamą techninių problemų grupei, konferencijos dalyviai sprendė per-

traukų metu – pavyzdžiui, Balzeko muziejaus bibliotekos vedėja Irena Pumpienė su dr. Girniuviene bei kitų archyvų atstovais mielai dalijosi knygų katalogavimo patirtimi ir muziejuje naudojama „Mobis“ programa.

„Ne tik jūs turite rūpesčių, turime jų ir mes“, – pastebėjo Užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams dr. Vytautas Žalys, išeivijos archyvams ir bibliotekininkams siūlęs vietoj didelių projektų su Lietuva planuoti mažus žingsnelius. Jo įsitikinimu, yra šimtai reikšmingų darbų, kuriuos galime daryti kartu ir kuriems reikia didelių pinigų. Panaši mintis nuskambėjo ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro dr. Kraujelio pranešime, raginusio vietoj bendradarbiavimo sutarčių geriau kurti konkrečius ir įgyvendinamus projektus.

Tiesa, kalbant apie LTSC tarybos pirmininko dr. Roberto Vito pasiūlymą išeivijoje bendromis jėgomis kurti Kultūros ir mokslo centrą, kuriame būtų laikomi ir kelių išeivijos centrų ir/ar organizacijų archyvai, Lietuvos valdžios atstovai neatmetė galimybes, jog tokiaame projekte (turint realų, įgyvendinamą planą ir suradus tinkamą formą – dr. Žalys) turėtų dalyvauti ir Lietuva. Diskusijoje apie tokio centro reikalingumą ir naudą dalyvavę prof. Giedrius Subačius, LR gen. konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė sveikino sumanyimą ir ragino kuo greičiau burti bendraminčių grupę, kuri sėstų prie vieno stalo ir pažiūrėtų, kiek toks sumanymas kainuotų ir kaip būtų galima jį įgyvendinti.

Bene arčiausiai prie dr. Vito ir jo bendraminčių svajonės Čikagoje įkurti Kultūros ir mokslo centrą yra 2000 metais VDU rūmuose įkurtas Lietuvių išeivijos institutas, derinan-

tis archyvinę, mokslinę, leidybinę ir šviečiamąją sritis. Konferencijoje dalyvavusios Instituto darbuotojos dr. Daiva Dapkutė ir dr. Dalia Kuzinienė pastebėjo, jog Institutas ne tik kaupia ir tvarko lietuvių diasporos archyvinį palikimą, bet ir tiria jį. Šios veiklos vaisiai matyti jau šiandien – išleista per 30 knygų, skirtų emigracijos istorijai, išeivijos palikimui, aktualioms šių dienų migracijos klausimams. Institute rengiamos mokslinės konferencijos, seminarai, vyksta susitikimai su išeivijos atstovais, knygų pristatymai.

Išeivijos archyvų kaupimas, jų saugojimas, net ir suprantant jų svarbą bendruomenei, tautai, niekada nebuvo visuomenės dėmesio centre. Tuo užsiimdavo pavieniai, pasišventę asmenys, išeivijoje daugeliu atvejų dirbę ir tebedirbantys be atlyginimo, o neretai – ir be visuomenės pripažinimo. Todėl greičiausiai ir šiandien archyvų išsaugojimas netaps masiniu reiškinio, nepritrauks būrio užsidedusių jaunesnių žmonių ar, Lukienės žodžiais, lietuviškų archyvų „Peace Corps“, kurie viską metę ims ir pasiners į archyvų tvarkymą. Tačiau sunku nesutikti su konferencijos pranešėjų nuomone, jog reikia ieškoti būdų, kaip praeitį (archyvus) sujungti su ateitimi (jauna augančia karta), kad archyvai, kurie, pasak dr. Idzelio, yra mūsų dvasinė erdvė, neišnyktų, bet liktų po mūsų ateisiančioms kartoms. Vienas iš konkrečių pasiūlymų, sprendžiant šią problemą, nuskambėjo iš dr. Idzelio lūpų. Jis ragino JAV LB Švietimo tarybą pradėti rengti vasaros kursų jaunimui ir mokyti jį, kaip tvarkyti ir vertinti išeivijos archyvą.

JAV archyvų ir bibliotekų konferencija yra pirmoji tokia konferencija, surengta Amerikoje. Jos tikslai, JAV LB Archyvų komiteto pirmininkės Lukienės įvardyti konferencijos programėlėje, nebuvo ambicingi, gal todėl nesunkiai įgyvendinti. Pirmasis žingsnis, nupučiant dulkes nuo beveik 150 metų kauptų lietuviškų archyvų JAV, žengtas, visuomenė raginama ne tik sekti tolesnius žingsnius, bet ir prisidėti prie jų įgyvendinimo.

Ir vėl ruduo. Pailsėję po vasaros atostogų mokiniai grįžta į klases. Prasideda mokslo metai ir lituanistinėse mokyklose. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos (URM) duomenimis, šiuo metu 30 pasaulio valstybių veikia 177 lietuvių švietimo įstaigos (bendrojo lavinimo mokyklos, savaitgalinės mokyklos, fakultatyvai, darželiai, klasės). Vien JAV veikia 34 lituanistinės mokyklos. Vienos didžiausių – Maironio lituanistinė mokykla (Lemont), turinti 500 mokinių, ir Čikagos lituanistinė mokykla, į kurią artėjantiems mokslo metams užsiregistravo 394 mokiniai. Lituanistinių mokyklų paskirtis – išsaugoti lietuvių tautinį tapatumą, supažindinti su Lietuvos valstybės istorija, kultūra, paveldu, padėti išmokti lietuvių kalbą ir ją išlaikyti, sudaryti sąlygas saviraiškai lietuvių kalba.

Tą labai gerai suprato tie, kurie pirmieji svetur kūrė lietuviškas mokyklas. Atvažiavę į JAV mes „radome“ ne tik kugelį ir cepelinus, tačiau ir puikiai kalbančius bei rašančius lietuvius, kurie, jau gimę JAV, tėvų ir lituanistinių mokyklų mokytojų pastangomis sugebėjo neprarasti savo lietuviškos tapatybės. Jie drąsiai ir tvirtai stovėjo lietuvy-

Mokykla ir tėvai turi dirbti kartu

LAIMA APANAČIENĖ

bės, tautinio savitumo ir savigarbos išlaikymo sargyboje. Lietuva, meilė jai buvo ir yra ta didžioji priežastis steigti lietuviškas mokyklas, metų metais vežioti vaikus net iš tolimiausių vietovių.

Daugeliui lietuviškos visuomenės narių sunku net įsivaizduoti, kokią Sizifo akmenį rideno švietėjai – rengė ir leido vadovėlius, ragino ne vieną, kitokio gyvenimo skonį patyrusį tautietį neužmiršti Lietuvos, jos kalbos, papročių, tradicijų. Visa tai jie sugebėjo perduoti savo vaikams ir vaikaičiams. Neįsivaizdavome jo ir mes, kol patys nepradėjome dirbti lituanistinėse mokyklose. Kai prieš maždaug 15 metų, po didelio naujai atūžusio emigrantų srauto lituanistinės mokyklos vėl ėmė didėti, atrodė viskas taip paprasta – mokiniai tik atvažiavę iš Lietuvos, gerai kalba, skaito ir rašo lietuviškai, mokytojui

dirbti – vienas malonumas. Nespėjome nė apsidairyti, ir mūsų vaikams pasidarė lengviau kalbėti angliškai nei lietuviškai, jų rašiniuose – ryški anglų kalbos įtaka. Tik tada supranti ir įvertini darbą tų, kurie dirbo prieš tave.

Šiandien mums, kaip ir prieš daugelį metų dirbusiems, iškyla tie patys uždaviniai – kaip dirbti, kad mokykla taptų lietuviškos švyturio, kad lituanistinės mokyklos mokytoju taptų buvęs jos mokinytis, kad dauguma jos auklėtinių atvestų savo vaikus į šias mokyklas, kad užaugę mokiniai aktyviai dalyvautų Lietuvių Bendruomenės, lietuviškų organizacijų veikloje, talkintų Lietuvai.

Dabar jau matome, kad galime džiaugtis pirmaisiais darbo vaisiais. Čikagos lituanistinėje mokykloje kasmet vyksta mokyklos raštinės darbuotojų „konkursas“ – didelis

būrys mokyklą baigusius mokinių nori atvykti dirbti į mokyklą, talkinti bibliotekoje. Lituanistinių mokyklų mokiniai šoka lietuvių tautinių šokių grupėse „Grandis“, „Spinduly“, dainuoja choruose „Dainava“, „Vyturys“, dalyvauja naujai įkurtose meno grupėse. Vis dažniau matome jaunus lietuviškus veidus ir lietuviškuose renginiuose.

Džiugina ir vis glaudesni ryšiai su Lietuva. Šių mokslo metų atidaryme Čikagos lituanistinėje mokykloje dalyvaus LR URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius. Atvyksta jis su dovanomis, kurias jau praėjusį šeštadienį, rugsėjo 3 d., atvežė LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė ir kurios per mokslo atidarymo šventę bus padovanotos mokyklai. Lituanistinėms mokykloms URM skyrė įvairių metodinių mokymo priemonių – knygų, pratybų sąsiuvinį, edukacinių žaidimų, DVD ir CD, plakatų, raidynų, tautinės atributikos, skirtos lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos, gamtos ir etnokultūros mokymui. Dalį šių priemonių gavo ir mūsų mokykla.

Tačiau kad ir kaip gerai dirbtų lituanistinių mokyklų mokytojai, kad ir daug

Nukelta į 9 psl.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Marijos žemei suvirpėjus

JUOZAS GAILA

Kiekvieną kartą kokiai audrai artėjant prie Maryland valstijos, susilaukiu ir telefono skambučių, ir laiškų internetu: „Kaip ten pas jus, ar neužtvino? Ar namo nenunešė?“ Visada atsakau, kad juk gyvename Marijos žemėje (Maryland), tai kaip pas Dievą už pečiaus.

Bet va, prieš kelis metus pabudau vidurnaktį pajutęs, kad lova krenta žemyn. Išikibau abiem rankomis į pagalvę, kad bent galvai būtų minkščiau, kai nukrisiu nežinia kur. Niekur nenukritau, nes tik minutėlę žemelė suvirpėjo. Pasirodo, pro Ellicott miestelį nuo Washington, DC link Pennsylvania valstijos eina kažkokia žemės plutos siūlė, ir dvi plutos pusės kartas nuo karto vis pasitrina.

Prieš porą savaitių buvome svečiuose Baltimore mieste. Šeimninkei aprodinėjant kambarius, staiga kad pradės drebėti visas namas, tartum koks traukinys važiuotų virš jo. Aš pasileidau laiptais žemyn į rūšį, kur yra dalis vėsinimo mašinerijos, galvodamas, kad motoras užstrigęs ir drebiną visą namą. Pagaliau suvokiau, kad žemė dreba. Į gatvę pasipylę išgąsdinti namų gyventojai dali-

likdama mus tamsoje. Ryte nei maudytis, nei skustis, nei karšta kava atsigaiivinti, o žmona užsispyrusiai nori važiuoti į Baltimore lietuviškas Mišias 8:30 val. ryte. Davatka tapo mano žmona. Ji lankė ir baigė seselių Kazimieriečių vedamą Šv. Alfonso parapijos mokyklą, priprato kas sekmadienį ten lankyti Mišias, tad ir dabar, gyvendami užmiestyje, į lietuviškas Mišias važiuojame 25 mylias. Jos neperkalbėsi eiti į mūsų kaimynystėje, tik už dviejų mylių, esančią amerikiečių katalikų bažnyčią. Išvažiuojame. Greitkelis tuščias, vėjas tiesiog supa automobilį, bet važiuoti smagu, nes net policijos nesimato. Bažnyčioje senukas amerikietis klebonas klausia, ar aš nieko prieš, jei jis Mišias laikys tik angliškai. Kur aš būsiu prieš, jei bažnyčioje tik mudu su žmona, vienas baltas amerikietis ir vienas korėjietis, taigi keturi besimeldžiantieji.

Pasimeldę surandame beveikiantį „McDonald’s“. Pusryčiaujame užsigerdami vadinama „senior“ kava. Ir pigi, ir visai pusėtina. Sankryžose šviesoforai neveikia, visur automobilių kamščiai, policija tvarko judėjimą. Gera, jie užsiėmę, negaudys tokių kaip aš keliuose, nes šįmet jau du

kę“, kišdavau į vokus, adresuodavau juos visoms apylinkėms ir nešdavau į paštą, kad greičiau pasiektų apylinkes. Tiesiog pavydžiu dabar dirbantiems Lietuvių Bendruomenėje ir kitose organizacijose. Va, parašai, paleidi per „spellchecker“ ir, jei turi sugrupuotus apylinkių adresus, vienu klavišo paspaudimu pasiunti. Už kelių minučių visi adresatai jau gali skaityti ir savo pastabas tuoj pat atsiųsti internetiniu paštu. Pamenu, kokios būdavo telefono sąskaitos, o dabar per „Skype“ gali ir kalbėti, ir vienas kitą matyti, aišku, jei naudojiesi internetu. Lengva dabar ir spaudos bendradarbiams, ir net redaktoriams. Anksčiau pasiuntęs paštu rašinį, niekada nebuvai tikras, ar redakcija gavo laiku, ar jau pavėluotai, ar iš viso negavo. Dabar redaktoriams taisydas ir braukymas internetu atsiųsto rašinio nepalyginti lengvesnis ir greitesnis.

Taip man bėmąstant apie senus laikus tamsiame kambaryje, staiga jis nušvito ir aš, elektrai po paros atsiradus, tuoj šokau prie kompiuterio. Ten laiškai, laiškai ir žinios. Manevruojant čekoslovakų gamybos „Albatros L-39“ mokomasis Lietuvos naikintuvas (vienas iš dviejų išgytų)

vininkus su šimtaine svečių. Viskas pasibaigė laimingai, ir nei vestuvinninkai, nei pati stovykla nuo audros nenukentėjo.

...

Nežinau, ar mes pakankamai įvertiname ne tik „Neringos“, bet ir Dainavos, Rako stovyklų įnašą mūsų jaunimo auklėjime ir apskritai lietuviškumo išlaikyme. Pamenu, kai lankydamasis besikuriančioje Dainavos stovykloje, matydavau jau penktadienio vakarais detroitiešius, atvykusius savaitgalį praleisti bedirbant ar tai prie ežerėlio, ar prie pastato. Stebino jų ryžtas įrengti stovyklą, tartum mažutę Lietuvą Detroit pašonėje. Stebėtinai ir Putnam seselių įžvalgumas įsteigti stovyklą tokia gražiame žemės kampelyje, apsup-tame berželių, taip primenančių Lietuvą. Negalima nepaminėti ir tėvų pranciškonų ir jų vasarvietės Kennebunkport, Maine valstijoje. Dabar ten rengiamos Rytinio pakraščio ateitininkų sendraugių savaitės, o anksčiau vykdavo ateitininkų moksleivių stovyklos. Porą metų (1968–1969 m.) ir man teko jas ruošti. Ir nieko man nėra malonesnio, kaip spaudoje ar internete išvysti buvusio stovyklautojo pavardę, baigusio mokslus, sukūrusio šeimą ir ypač veiklaus lietuviškame gyvenime.

Štai Lietuvai laisvėjant, Baltimore laikinai apsigyvenusi gydytoja Onilė Šeštokienė-Vaitkutė labai sėkmingai vadovavo Free Lithuania Committee. Buvusi mano ruoštos stovyklos mergaičių vadovė Gabija Petrauskienė-Juozapavičiūtė iš Kanados buvo Gedimino Vagnoriaus patarėja, Rasa Razgaitienė-Navickaitė vadovavo Artūro Paulausko sekretoriatui, dabar administruoja Jono Meko centrą Vilniuje. Marytė Šmitienė-Dambriūnaitė, Vasario 16-sios gimnazijos direktoriaus a. a. Andriaus Šmito našlė, tebemokytoja gimnazijoje. Rašytojo Antano Vaičiulaičio dukra Joana taip pat ten mokytojavo, dabar išteikėjusi už Gintaro Buivio yra labai veikli Baltimore lietuvių apylinkėje. Kasmet nuvykęs į Philadelphia lietuvių kalėdinę mugę išvystu Gečių dukrą gydytoją Gintarę, bepraktikuojančią prie maisto stalo, rašytojo Volerto sūnų Virgų, vadovavusį LB apylinkės valdybai, taip pat ten bedirbantį. Kitas Volertų sūnus Vytautas metė palyginti pelningą buhalterio profesiją, baigė kunigų seminariją ir šiuo metu yra Maspeth parapijos vikaras. Nepailstantis Vytautas Maciūnas jau kelintą kadenciją neša JAV LB Krašto valdybos našta, o advokatė Daina Kojelytė darbuojasi tarp Lietuvių Fondo direktorių Čikagoje.

Paminėjau tik dalelę, kurių pavardės dažniau pastebiu spaudoje. O žvelgdamas į juos, bendraujančius lietuviškame „Facebook“, prisimenu skaitytus vienos stovyklautojos „Neringoje“ žodžius: „Neringa – džiaugsmas. Neringa – vieta augti, bręsti ir sukurti draugystes visam gyvenimui. Neringa – primena Dievo palaimą.”

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje.

Dalis stovyklautojų moksleivių ateitininkų stovykloje Kennebunkport, Maine, 1969 m.

J. Gailos asmeninio archyv. nuotr.

nosi išpūdžiais. Neatrodė, kad namai būtų nukentėję, o grįždami namo papuolėme į baisius kamščius keliuose. Juos užkimšo anksti iš įstaigų ir įmonių paleisti tarnautojai, darbininkai. Savo bakūžę radome bestovinčią, bet Baltimore mieste pora namų sugriuvo, nuo vienos bažnyčios nuvirto bokšteliai, bet tąkart apsieita be žmonių aukų.

...

Pradėjome užmiršti žemės drebėjimą, kai pasigirdo gąsdinimai apie artėjančią audrą – Irenėlę. Vėl el. paštu net iš Lietuvos atskrido pasiteiravimai, kaip ten mums bus, ar nepaskėsime, ar vėjas nenuneš. Šeštadienio naktį pradėjo staigiantis vėjas laužyti mano klevų šakas, o lietus pilti kaip iš kibiro, o bemirkčiojanti elektros šviesa visiškai nutrūko, pa-

kartus buvau už greičio viršijimą nufotografuotas, tartum aš tų nuotraukų albumą sudarinėčiau.

Namuose elektros nėra ir nebus porą dienų, gal ir ilgiau. Kompiuteriye nebaigtas „Draugui“ rašyti rašinys. Dingteli mintis, kad gal mano pešiojami liūdno atminties Amerikos lietuvių centro Lietuvoje kūrėjai prikalbino Irenėlę nutraukti Gailai elektrą. Iš tikrųjų tai net nežinau, ką su savimi daryti: ne tik be elektros negaliu staliniu kompiuteriu naudotis, bet ir namų telefonas, veikiantis optiniu (FIOS) kabeliu, išsikrovus baterijai neveikia. Išsikrovė ir mobilus telefono baterija.

Ak, ta moderni technika. O, rodos, dar taip neseniai nei tų mobilių telefonų, nei kompiuterių nebuvo. Pamenu, kaip rašydavau LB aplink-raščius rašomąja mašinėlė „per kal-

lengvai susidūrė su prancūzų moderniu „Mirage“ naikintuvu, labai menkai jį sužalodamas. Lietuviai pilotai sėkmingai išsoko iš savo „Albatros“, nukreipę jį į pelkę. Skraidant su šio modelio lėktuvu nuo 2001 m. yra įvykusios 6 avarijos, visose jų amerikiečiai pilotai žuvo.

Šiam susidūrimui Amerikos spaudoje skirta vos viena eilutė, o lietuviškos vestuvės ir vestuvininukų nuotykių „Neringos“ stovykloje susilaukė daug dėmesio ir televizijoje, ir spaudoje. Bešėldama po rytinį Amerikos pakraštį audra Irena nusitrenkė giliau į Vermont valstiją ir ten sukėlė tokių lietuvių, kad upokšnis, prie Putnam seselių įkurtos jaunimo stovyklos „Neringa“ virtęs upe, nuplovė tiltą, jungiantį „Neringą“ su likusiu pasauliu. Ne tik „Neringą“, bet ir joje pokyliaujančius vestu-

Naujasis Philadelphia LB pirmininkas viščiukus skaičiuos rudenį

LORETA TIMUKIENĖ

Kiekvieną sykį, gavę žinutę iš kurio nors lietuvių telkinio ir išgirdę naujus vardus žmonių, prisidedančių prie bendruomeninės veiklos, pasidžiaugiame, kad ir šiandien išeivijoje netrūksta pasišventėlių, branginančių savo tautiškumą, puoselėjančių lietuviybę, negailinčių tokiai veiklai nei laiko, nei jėgų. Vienas jų – Marius Vilemaitis, naujasis Philadelphia Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, su kuriuo ir kalbamės apie jo kelią į Ameriką bei atėjimą į Lietuvių Bendruomenę. Rugpjūčio pabaigoje Marius lankėsi Čikagoje, kur dalyvavo filmo „Pavergtųjų sukilimas“ pristatyme, jis trumpam buvo užsukęs ir į „Draugo“ redakciją.

Vilemaičių šeima į Jungtines Valstijas persikėlė gyventi prieš porą metų. Marius, su žmona mėgstantis keliauti, vienos iš kelionių metu pasvarstė, kad būtų smagu pagyventi kurioje nors šalyje ir pažiūrėti į ją ne turistų akimis. Pageidavimų sąrašą buvo keletas šalių, tačiau JAV pasirodė lengviausiai pasiekiamas tikslas, nes abu jauni žmonės siek tiek mokėjo kalbą, turėjo visus reikiamus dokumentus. Darbą Mariui susirasti pavyko internetu, dar gyvenant Lietuvoje. Pagrindinis Vilemaičių atvykimo tikslas buvo pamatyti šalį ir pasimokyti kažko naujo. „Jis, atrodo, pildosi“, – džiaugiasi Marius.

Ką tik atvykusi į Ameriką Vilemaičių šeima ieškojo, kur būtų galima rasti lietuvių. Taip jau gavosi, kad pirmus pusantrų metų jie dažniau dalyvaudavo Washington, DC, Baltimore, New York ar Elizabeth Lietuvių Bendruomenių veikloje, kadangi apie jas pirmiausia sužinojo iš draugų, pažįstamų. Prie Philadelphia LB prisijungė tik šių metų pradžioje, kai pradėjo domėtis lietuviškomis mokyklėmis sūnui. Ši Bendruomenė yra arčiausiai Vilemaičių namų.

Philadelphia lietuvičiai turtinai – turi ne tik Lietuvių namus, bet ir nemažai šokėjų, dainininkų, sportininkų. Apylinkėje šiuo metu yra keletas branduolių, kiekvienas jų užsiima tam tikra veikla: yra vaikų mokyklėlė, lietuvių bažnyčios parapija, jaunimo organizacija, tautinių šokių kolektyvai, dar keletas būrelių. Bendruomenės pirmininkas kol kas pasigenda bendros jų veiklos ir plačiau prieinamos informacijos apie kiekvieną jų.

Naujasis pirmininkas, dar neseniai perėmęs šias pareigas, sako kol kas tik planuojantis būsimo darbą, dėl jų jis tariasi su kitais valdybos nariais. Kaip sako šis veiklus žmogus, viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl sutiko būti renkamas į pirmininkus, yra ta, kad čia mato tikrai nemažą galimybes. „Belioka tik sėsti ir daryti. Niekas nepasikeis per dieną ar mėnesį. Niekas greičiausiai ir neplanuos radikalių permainų. Tačiau jei po metų darbo pavyks pamatyti pasistūmėjimą pirmyn, būsiu labai laimingas,“ – taip jis nusako savo būsimo veiklą.

Kalbėdamas apie Bendruomenės gyvenimą Marius sako, kad šiandien pagrindinis jų darbas – kuo greičiau susistyguoti valdybai, jog būtų galima tinkamai sutarti, kas ir kada reikalinga Bendruomenei. Nuspręsta

iki rugsėjo skirti laiko susidėlioti mintims ir pasiūlymams, o rudenį jau teks spręsti, ką Bendruomenė planuoja daryti per ateinančius metus. Daug dalykų veiklūs lietuvičiai stengsis atlikti patys, tačiau pagrindinis variklis Bendruomenės gyvenime, Mariaus įsitikinimu, yra ne valdyba, o kiekvienas Bendruomenės narys.

Philadelphia lietuvių vadovui jau teko kalbėtis su Krašto valdybos pirmininku ir apsiukeisti požiūriais į veiklą Lietuvių Bendruomenėse. Pir-

šventes, o daryti tai, ko aplinkiniai nedaro. Taip pavyks aprėpti daugiau sričių, o lietuvičiai poros valandų atstumu galės lankyti įvairiausių renginių visus metus. Vilemaičiui gerą išpūdį paliko ir praeitais metais surengtas Artūro Karnišovo turnyras, kuris šiemet vėl įvyko Seton Hall University, NJ. Daug žmonių iš Philadelphia lankosi apylinkių LB organizuojamuose festivaliuose Baltimore, Putnam, Frackville.

Į klausimą, ar apylinkėje jaučiamas trintis tarp skirtingų bangų

atvykusio į JAV, patirtis. Vyras tikisi, kad šis kraitis pravers ieškant kelių, kaip labiau į bendruomeninį gyvenimą įtraukti neseniai atvykusius, iš jų išgirsti naujausias nuotaikas iš Lietuvos, nes to, ką skaitome spaudoje ar stebime televizijoje, nepakanka.

Vis pasigirsta balsų, siūlančių permainas LB, girdime ir kritikos. „Permainos turėtų būti vienintelis pastovus dalykas ne tik Lietuvių Bendruomenėje, tačiau ir bet kurioje kitoje organizacijoje. Blioka tik atsakyti į klausimą, kokios. Aš pats matau, kad LB šiuo metu neranda savo vaidmens. Tas vaidmuo, kuris buvo iki Nepriklausomybės atgavimo, jau yra nebeaktualus. O naujojo, atrodo, išeivija neranda. Kol kas esu tų gretose, kurie irgi neturi aiškaus atsakymo, koks vis dėlto šiandien turėtų būti Bendruomenės vaidmuo“, – sako Philadelphia LB apylinkės pirmininkas.

Marius prisipažįsta esantis iš tų žmonių, kurie negali skustis sumanymų trūkumu. Pastebėjęs, kad gyvenant Šiaurės Amerikoje sunku išgyti kokį lietuvišką suvenyrą internetu, Marius prieš metus įkūrė internetinę lietuviškų suvenyrų parduotuvę dalelietuvas.lt. Ši parduotuvė – ne tik puikus laisvalaikio užsiėmimas, leidžiantis suderinti profesines žinias (jis dirba IT srityje), bet ir galimybė pasididžiuoti, kad esi lietuvis. Dar viena šios veiklos priežastis – noras pailsėti nuo tiesioginio darbo. „Buvo itin įdomus užsiėmimas išbandyti pačiam naują sritį, tačiau šiuo metu daugiau laiko vėl stengiuosi skirti savo tiesioginiam darbui ir, kiek įmanoma, ilgiau pabūti su šeima“, – sako Marius. Vilemaičiai augina trimetį sūnų, kuris, pasak jų, keičiasi tiesiog dienomis. „Įdomu ne tik stebėti jo pasikeitimus, tačiau norisi palikti paties pėdsakus jo augime“, – sako vyras.

Norisi tikėti, kad šis žmogus nepritrūks laiko ne tik atžalos augimui, bet ir kelionėms, lietuviškai veiklai, internetinei parduotuvei – juk tai tokie jo širdžiai mieli užsiėmimai, kad be jų jau sunkiai įsivaizduojamas Mariaus gyvenimas čia, Amerikoje.

Naujas Philadelphia Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Marius Vilemaitis.

mas išpūdis, pasak Mariaus, toks, kad „turime ne tik daug bendrų požiūrių, bet ir nusimato nemažai bendros veiklos“. „Tačiau skaičiuokim viščiukus rudenį“, – priduria jis.

Šiuo metu Philadelphia LB žmonės ruošiasi rugsėjo 25 d. vyksiančiam M. K. Čiurlionio koncertui. Be Philadelphia, koncertas dar suplanuotas devyniose didžiausiose Lietuvių Bendruomenėse JAV ir Kanadoje. Marius yra tikras, kad Europos krepšinio čempionatas nepraeis nesutelkus apylinkės lietuvių vietoje. Kaip ir kiti lietuvių telkiniai, Philadelphia šokėjai repetuoja ir ruošiasi 2012 metais Boston vyksiančiai lietuvių šokių šventei. Tuo tarpu Vinco Krėvės lituanistinė mokyklėlė ruošiasi naujiems mokslams. Praeitais metais mokyklėlėje buvo juntamas didelis pagyvėjimas ir šiemet, pasikalbėjus su mokyklos direktore ar tėvų komiteto atstovais, galima išgirsti tik vieną – susidomėjimą mokyklėle vėl auga. Bendruomenės valdyba nori prisidėti prie vaikų pritraukimo į mokyklą, nes visi supranta, kad tai – ne tik puiki proga vaikams pramokti lietuvių kalbos ir išlaikyti lietuviybę, bet ir galimybė jų tėveliams susirinkus pabendrauti.

Prieš išrenkant pirmininką, kaip ir kiti Bendruomenės žmonės, Marius bendravo su aplinkinių LB lietuvių. Kiekvienas šių telkinių turi tradiciniais tapusius renginius, ruošiamus skirtingomis progomis, todėl jau tapo įprasta tiesiog lankytis vieniems pas kitus įvairiuose susiėjimuose, šventėse. Mariui visai neseniai teko būti Centrinės New Jersey apylinkės organizuotojo Joninių šventėje, kuri vyksta jau antros metus ir tikriausiai taps tradicine. Jis sako buvęs labai maloniai nustebintas šventės paruošimu ir dar kartą įsitikinęs, kad vienas geriausių būdų palaikyti bendravimą – ne bandyti atkartoti vieniems kitų

žmonių, Marius atsako, kad jis yra girdėjęs apie šiuos „bangų“ terminus, tačiau pats kol kas tokios trinties nepajutęs. Vilemaičiui „bangininkų“ terminas priimtinas tik nusakant laikotarpį, kada žmogus yra atvykęs į JAV. Jis sako nematantis nė vienos priežasties, kodėl vienos ar kitos „bangos“ atstovas gali turėti pranašumą ar trūkumą prieš kitos „bangos“ atstovą tik dėl to, kad jie atvyko skirtingu metu. Pats į savo žodyną Marius stengiasi neįsileisti tokių terminų kaip „jie“. Veiklus lietuvis juokauja: „Patinka palyginimas, kad jei po paties atvykimo į JAV dar atplaukė bent vienas laivas, gali laikyti save vietiniu.“

Marius sako, kad dabartinėje bendruomeninėje veikloje praverčia ir jo paties, kaip naujoko, neseniai

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
 info@vytistours.com
 40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų brošiūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.
 Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

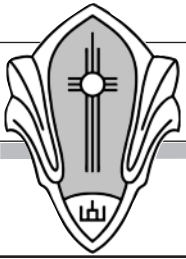
Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
 Tel fax: 708-403-5717
 mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
 Tel fax: 708-923-0280
 pencylar@comcast.net

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Maine valstijos idilė

Sendraugių savaitės dalyviai (iš k.): Dalia Dzikiene, Rimas Minkūnas ir Laima Lileikienė Shea.

Ses. Ignė Marijošiūtė kalbėjo tema „Katalikas žmonių jūroj“.

Stovyklautojai Teresė ir Algimantas Gečiai.

Dr. Giedrė Kumpikaitė (viduryje) Sendraugių savaitėje rodo savo sukurtą filmą „Sparnams prisiminti“ apie tėvą lakūną Julijų Kumpikevičių-Kumpiką.

Ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitė Tėvų Pranciškonų sodyboje, Kennebunkport

Dalia Dzikiene

Jau daugiau kaip 50 metų kiekvieną rugpjūčio mėnesį ateitininkai sendraugiai su šeimomis ir pavieniui renkasi pranciškonų Šv. Antano vienuolyno vasarvietėje Kennebunkport tradicinei rytinio pakraščio ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitei. Šiais me-

tais savaitė prasidėjo rugpjūčio 6 dieną. Suvažiavo apie 125 žmonių – nuo 3-jų iki 94-ųjų metų amžiaus. Jie atkeliavo iš Florida, Ohio, Maryland, Pennsylvania, New Jersey, New York, Connecticut, Massachusetts, Missouri ir pačios Maine valstijos. Savaitės programa buvo įvairi, su koncertais, pokalbiais ir žaidimais.

Pirmą vakarą, šeštadienį, vyko Frances Kavaliauskaitės (Covalesky) rečitalis. Visi koncertai yra reklamuojami miestelyje. Į šį renginį susirinko pilnutėlė salė, tarp klausytojų buvo ne tik atostogaujančių lietuvių, bet ir svetimtaučių. Pianistė dr. Kavaliauskaitė dėsto muziką pradžios mokyklos mokiniams ir dominikonų vienuolių vadovaujamoje Caldwell kolegijoje New Jersey. Frances doktorato tezė buvo apie Mikalojų Konstantiną Čiurlionį, todėl šiais metais minint 100 metų nuo M. K. Čiurlionio mirties Frances koncertuose vyravo šio kompozitoriaus kūryba.

A. a. kunigo Arvydo Žygo mirtis sukrėtė lietuvių visuomenę, ypatingai ateitininkiją. Jis buvo kertinis akmuo atgaivinant ateitininkiją Lietuvoje. Sekmadienio vakare labai jautriame paminėjime prisiminėme a. a. kun. A. Žygo gyvenimą. Žvelgėme į jo gyvenimo akimirkas, įamžintas nuotraukose, Monika ir Paulius Sabaliai papasakojo apie a. a. kun. Arvydo gyvenimą. Po vieną skaitant paties a. a. kun. Arvydo žodžius „ateikite visi“, vaikučiai uždegė žvakėles dalyviams.

Nors pirmadienio popietei buvo pranašautas lietus, tai neatbaidė jaunųjų sportininkų. Vaikučiai, paaugliai ir tėvai rikiavosi į dvi komandas. Dienos žaidimams ir lenktynėms vadovavo Aleksas Lileika, o seneliai ir močiutės palaikė sportininkus. Buvo malonu matyti, kaip paaugliai globėjo mažuosius, kad jie spėtų pataikyti į kamuolį ar neatsiliktų estafetėje. Nors sinoptikai buvo teisūs – užėjo lietus, tačiau tai neišgąsdino sportininkų. Praėjus lietučiai, visi vėl rinkosi pievoje ir toliau tęsė žaidynes. Vakare A. Lileikai paskelbus, kuri komanda surinko daugiausiai taškų, praeitų metų laimėtojai perdavė pereinamąją taurę laimėjusiai komandai. Pirmadienio vakaro programa buvo vedama lyg radijo laida. Dalia Dzikiene vadovavo jau antrai Ateities laidai, lyg ji būtų transliuojama per stotį WWGH (Guest House) FM 26. Laidoje buvo prisiminti per metus į amžinybę iškeliavusieji Ateities savaitės dalyviai: a. a. Kostas Norvila, a. a. Bernardas Kovaleskis ir a. a. kun. Žygas. Šiais metais suėjo 100 metų „Ateities“ žurnalui. Eligijus Sužiedelis išsamiai supažindino su žurnalo istorija, papasakojo apie jo kelią Lietuvoje, Vokietijoje, Amerikoje ir apie jo grįžimą į Lietuvą. Šios laidos muzikinę dalį atliko jaunuolis Darius Shubertas, atlikęs vieną Rachmaninof veikalą ir kelias lietuviškas daineles.

Minint „Ateities“ žurnalo 100-metį, savaitės metu buvo galima pavartyti 1949–1958 metų žurnalo egzempliorius ir šiuo metu leidžiamus Lietuvoje numerius.

Antradienio vakare klausėmės seselės Ignės Marijošiūtės, Nekalto Prasidėjimo vienuolyno vyriausiosios, pokalbio „Katalikas žmonių jūroj“. Norėdama, kad geriau įsidėmėtume svarbiausius

punktus, pokalbis buvo papildytas „powerpoint“ pristatymu. Seselės Ignės pokalbis paskatino mus apie daug ką pamąstyti. Lietučiui užėjus numatytą žvakių procesiją prie Liurdo teko atidėti.

Lietingą trečiadienį buvo proga susiburti ir pasiklausti tėvo Juliaus Sasnausko pasakojimų apie pagrindžio veiklą Lietuvoje sovietų okupacijos metu. Jis pasidalino savo patirtimi, kaip buvo suimtas už pagrindžio informacijos leidimą, kaip buvo įkalintas. Lietuviai tebelijant tęsėme popietę žiūrėdami filmą apie 100-to metų Ateitininkijos istoriją. Pietauti Svečių namuose susirinko beveik visi stovyklautojai. Maine valstija yra žinoma kaip vėžių kraštas. Iš Kennebunkport rengiamos ekskursijos laivu, kurių metu rodoma, kaip yra gaudomi vėžiai, ir supažindinama su jų ypatybėmis. Monikos ir Pauliaus Sabalių sumanymu vyko vėžių puota. Jie, surinkę užsakymus, atvežė net 5 tuzinus išvirtų vėžių. Pietautojai, pasipuošę prijuos-telėmis su raudono vėžio atvaizdu, gardžiavosi vėžiais. Vakare rinkomės šios savaitės antro filmo „Sparnams prisiminti“ peržiūrai. Tai filmas apie Juliaus Kumpikevičiaus-Kumpiko norą tapti lakūnu ir jo skrydį 1934 metais iš Prahos į Lietuvą. Antroje dalyje matėme jo ir šeimos iškūrimą Amerikoje. Filmą pristatė pati režisierė dr. Giedrė Kumpikaitė.

Saulutei vėl skaisčiai šviečiant, ketvirtadienį visi išsiskirstė – kas į pajūrį, kas apžiūrėti apylinkes. Vakare visų laukė įdomi programa – Laimos Vincės Sruoginytės pokalbis. Laima Vincė yra rašytoja, poetė ir literatūros vertėja. Senelio įkvėpta ji daug savo kūrybos skiria Lietuvai. Ji kalbėjo apie dabar rengiamą knygą „Journey Into the Backwaters Into the Heart“. Laima Vincė pasakojo, kaip ji lankė buvusius partizanus ir iš jų pasakojimų surinko medžiagą šiai naujai knygai. Tai knyga ne tik apie jų kovas, bet ir apie asmeninius išgyvenimus. Įdomi Laimos Vincės pažintis su Jonu Kadžioniu, kuris išėjo partizanauti būdamas 16 metų. Ramesnėmis valandėlėmis jis kūrė eilėraščius. Laima perskaitė jo poezijos, ne vienas iš klausytojų nubraukė ašarą. Poeziją nelengva išversti į kitą kalbą, perduoti jos prasmę ir jausmus. Atskirame pokalbyje Laima perskaitė šios poezijos vertimą į anglų kalbą. Tai įrodė jos nepaprastą sugebėjimą suprasti eilėraščio nuotaiką.

Procesija su žvakėmis ties Liurdu, kuri neįvyko antradienio vakare, ši vakarą buvo įvykdyta. Kalbėdami rožinį ėjome žvakėmis nutiestu keliu, pilnaties lydimi link Liurdo.

Penktadienio vakare poilsio ir studijų savaitė baigėsi jau tradiciniu tapusiu operos solistės Danutės Mileikienės-Grauslytės koncertu. Šiais metais ir vėl prisijungė jaunas tenoras Antanas Meilus. Jiems akompanavo Tanya Shrago. Koncertų mecenatai – tėvai pranciškonai. Vasarvietės vadovybė į šiuos ateitininkų ruošiamus koncertus pakviečia visus vasarojančius ir platesnės apylinkės gyventojus.

Po visų vakarinių programų mūsų laukė atgaila, prie kurios galėjome daugiau pabendrauti tarpusavyje ir su programų atlikėjais. Kiekvieną rytą buvo laikomos šv. Mišios lietuvių kalba, kurias atnašavo tėvas J. Sasnauskas ir savaitės kapelionas tėvas Aurelijus Gricius. Keliose Mišiose vargonais grojo Darius Shubertas.

Nors buvo pora lietingų dienų, visi grįžome pailsėję ir atnaujinę savo ateitininkišką dvasią. Kviečiame visus, ne tik ateitininkus, kitais metais praleisti savaitę kartu Kennebunkport Pranciškonų svečių namuose. Rinksimės 2012 m. nuo rugpjūčio 4 iki 11 d. Šių ir ateinančių metų organizacinį komitetą sudaro Laima Lileikienė Shea, Monika Sabalienė, patarėjai Paulius Sabalis, Eligijus Sužiedelis ir Dalia Dzikiene.

RUGSĖJO 11-OJI: LIETUVIŠKOS ISTORIJS

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS
Ar jau esame saugūs?

Visi puikiai atsimename tą dieną, kai teroristai užgrobė keturis keleivinius lėktuvus JAV. Jų taikiniai buvo Pasaulio prekybos centras New York ir Pentagonas bei Baltieji Rūmai Washington, DC. Pasaulis sunerimo – ar tai trečiojo pasaulinio karo pradžia?

Nuo tragiškų įvykių praėjo dešimt metų. Galime drąsiai teigti – pasaulis pasikeitė. Per dieną. Pasikeitė ir samprata apie saugumą – nesijaučiame saugūs. Pasikeitė tarpvalstybiniai santykiai. Šiandien daug svarstoma, ar Amerika pasimokė iš šio tragiško išpuolio? Kai kurie apžvalgininkai mano, kad rugsėjo 11-oji suteikė galimybę Amerikos tautai susivokti (net prieš JAV nusiteikusios valstybės po rugsėjo 11-sios išpuolio reiškė solidarumą Amerikai!), ir konstatuoja, kad, deja, proga nebuvo pasinaudota. Baltieji Rūmai vietoj to, kad eitų tiesiu keliu ir į užpuolimą žiūrėtų kaip į politinę bylą, reikalaujant teisti Bin Laden bei jo bendražygius tarptautiniame teisme, taip pagerinant savo tarptautinę poziciją, pasirinko kitą kelią. Taip JAV užsitraukė tik daugiau neapykantos ne tik užsienyje, bet ir namuose.

Per rugsėjo 11-osios išpuolius žuvo beveik 3,000 žmonių, tarp jų 343 ugniagesiai ir 23 policijos pareigūnai. Žuvusiųjų gretose buvo ir lietuvių – Lietuvos ir Amerikos piliečių. Jų ir jų artimųjų gyvenimai jau niekada nebebus tokie patys.

Laimės kūdikiai

Pradžiai apie tuos tautiečius, kurie galėjo, bet, laimingai susiklosčius aplinkybėms, netapo teroristų aukomis. Vienas jų – Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Kaip tik rugsėjo 11-tąją Jungtinėse Valstijose viešėjęs Lietuvos vadovas turėjo susitikti su JAV prezidentu George W. Bush. Apie išpuolį Adamkus sužinojo per pusryčius su Amerikos žydų komiteto nariais. Susitikimas Baltuosiuose Rūmuose buvo atšauktas. Prezidentas su žmona Alma pro savo viešbučio langus maždaug mylios atstumu stebėjo gaisrą Pentagone. Vėliau juos perkėlė į požemį. Tik po dviejų dienų Adamkai galėjo sugrįžti į Lietuvą – iki Reikjaviko skrido specialiai jiems skirtu JAV karinių oro pajėgų lėktuvu, o iš ten į Vilnių – su Lietuvos oro linijomis.

Per plauką išsigelbėjo kai kurie Pasaulio prekybos centre dirbę Amerikos lietuviai. Štai pietinio pastato 91-me aukšte elektros energijos bendrovėje „Washington Group International“ dirbusiam Pauliui Šilbajoriui į pirmą aukštą pavyko nusileisti paskutiniu veikiančiu liftu. O 90-me aukšte „Feduiciary Trust“ dirbusiam Raimundui Šileikiui „pasprukimas“ nebuvo toks lengvas – jis turėjo leistis laiptais, mat liftai jau neveikė, laiptinės buvo perpildytos. Šileikio viršininkas bei šimtas jo bendradarbių žuvo liepsnose.

Pasisekė ir buvusiai vilnietei Arijanai Samsonienei (jeigu atmintis

nešlubuoja, Stasio Lozoraičio laikais Samsonienė dirbo Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC – R. M. L.). Tą rugsėjo 11-tos rytą 45-rių metų lietuvė vėlavo į darbą. Žvilgtelėjo į laikrodį – 8 val. 46 min. Kaip tik tą minutę į šiaurinį Pasaulio prekybos centro pastatą rėžėsi teroristų valdomas lėktuvas. Manhattan padangėje – tiršti dūmai, gatvėse – panika, pastate – milžiniška skylė. Žmonės, tikėdamiesi išsigelbėti, šoko tiesiai pro langus. Netrukus pasigirdo antrasis sprogimas – dar vienas lėktuvas įsirežė į kitą Centro daugiaaukštį dvynį. Šalia esantis 47-ių aukštų pastatas, kurio 38-tame aukšte įsikūrusioje „Citigroup“ bendrovėje dirbo su „laimingais marškinėliais“ gimusi lietuvė, užsidegė ir subyrėjo per keletą valandų.

Pasisekė ir Čikagoje gimusiai chemikei bei finansininkei Rasai Varankaitei-McKean, „AON Risk Consultants“ vadybininkei, kurios darbovietė buvo Pasaulio prekybos centro pietinio pastato 102 aukšte. Tą rytą Rasa buvo berakinanti savo namo duris, tačiau nutarė sugrįžti ir paskambinti į Kanadą savo sergan-

Teroristinio išpuolio siaubą išgyveno ir vieno lietuvio JAV armijos karininko šeima Washington, DC. Gedimino Naujokaičio (gimė Ukmergėje 1940 metais, emigravo į Ameriką dar būdamas vaikas) žmonos Isabelle Slifer darbo kabinetas 2C450 buvo kaip tik tame Pentagono sparne, į kurį rėžėsi trečiasis teroristų lėktuvas. O diena prasidėjo taip gražiai, prisimena ji. Švietė saulė, bet Isabelle kažkodėl neskubėjo žadinti savo paauglių sūnų – 12-mečio Juozo ir 15-mečio Prano. Tai buvo tik šešta jos diena naujame darbe. Iš televizijos pranešimų sužinojęs apie išpuolį, Naujokaitis buvo tikras, kad neteko žmonos. Tačiau po aštuonių valandų ji grįžo į namus! Pasirodo, lemtingą akimirką Isabelle buvo pakilusi iš savo darbo vietos ir nuėjusi apie šimtą žingsnių nuo savo kabineto. Vėliau, atkasant griuvėsius, buvo rasti jos raktai ir rankinė...

Lietuviškos pavardės aukų sąrašė

Deja, ne visos mūsų tautiečių šeimos patyrė susijungimo džiaugsmą, būta ir aukų. Besiruošdamas

zijos stotis CNN.

Kiek iš tų pavardžių yra lietuviškos? Sunku pasakyti, žinant, kad Ellis saloje pirmųjų imigrantų pavardės dažnai buvo iškraipomos. Vis dėlto šiame sąrašė radau Joan McConnell Joudzevich Cullinan ir Kenneth George Grouzalis, Patricia Kuras ir Thomas Joseph Kuveikis, Marie Lukas ir Walter Mатуza pavardes... Mažiausiai abejonių dėl lietuviškos kilmės kėlė Derek James Statkevicius ir John Joseph Wenckus pavardės.

Visi žinome Paryžiuje ir Vilniuje dirbantį madų kūrėją Juozą Statkevičių, anot Derek Statkevicius tėvo Michael, galbūt tolimą jų giminaitį, nes ši pavardė – nedažna. Sūnaus žūties Michael nenorėjo komentuoti, o apie savo pavardę pasakė, kad jos ortografija greičiausiai pasikeitė Ellis saloje, einant pro Amerikos imigracinius vartus (neliko galūnėje „i“, „paukščiuko“ virš „c“). Derek James Statkevicius su žmona Kimberly augino sūnų Tyler (gimė 2000 metų rugpjūtį) ir laukė antragimio. Jam jau ir vardas buvo išrinktas – Chase. Vaikas gimė kitų metų sausį, taip ir ne-

2001 m. rugsėjo 11-osios išpuolių Amerikoje metu žuvo ir keletas lietuvių ar lietuvių kilmės amerikiečių: Jelena Melničenko (viršuje; nuotraukoje su savo vyru ir sūnumi Eriku), Derek Statkevicius (apačioje, kairėje; nuotraukoje su savo sūnumi Tyler), John J. Wenckus.

čiai 87 metų tetai Irenai. Kai pagaliau vėluodama pasiekė Centrą, darbininkas rakino požeminį išėjimą ir nieko nebeįleidinėjo. Pereiti fojė iki lifto būtų užtrukę dvi, tris minutes, dar kelios pakilti į 102 aukštą. Jei Rasa būtų atvykusi penkiomis minutėmis anksčiau, ji, ko gero, Sky Lobby 78 aukšte būtų laukusi kito lifto. Teroristų valdomas lėktuvas rėžėsi porą aukštų virš Sky Lobby. Rasą išgelbėjo Dievas ir skambutis sergančiai tetai!

šiam straipsniui, nuodugniai susipažinau su vienu šaltiniu apie rugsėjo 11-tosios išpuolius – Diane Schoemperlen knyga „Names of the Dead. An Elegy for the Victims of September 11“, kurioje išvardyti visi, žuvę Pasaulio prekybos centre. Jų, pagal 2004 m. sausio 23 d. statistinius duomenis, – 2,973. Autorė naudojos žuvusiųjų sąrašais, kuriuos sudarė žinių agentūra „Associated Press“, dienraščiai „The New York Times“ bei „The Washington Post“ ir televi-

išvydęs savo tėvelio. Sūnelis buvo pakrikštytas Derek Chase vardu.

30-metis Derek dirbo finansininku Manhattan, Pasaulio prekybos centro 2-ojo (pietinio) pastato 89-ame aukšte, įsikūrusioje bendrovėje „Keeffe, Bruyette and Woods“. Gyveno Norwalk, Connecticut, į darbą kasdien pusantros valandos važiuodavo traukiniu. Keletą minučių po pirmojo įsirežimo Derek telefonu paskambino žmonai, **Nukelta į 15 psl.**

SPORTAS

M. Kalnietis, R. Kaukėnas ir J. Valančiūnas.

Š. Mažeikos nuotr.

Lietuviai antrąjį ratą pradėjo pergale

PAUL TRIUKAS

Pirmąsias rungtynes prieš Serbijos krepšininkus antrajame „Euro-Basket 2011“ rate Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė laimėjo.

Rungtynes, kurioms teisėjavo italas Luigi Lamonica, slovėnas Damir Javor ir latvis Olegs Latisevs, taikliu tritaškiu pradėjo Mantas Kalnietis. Visas likęs pirmasis kėlinys, tradiciškai sėkmingesnis lietuviams, vyko taškas į tašką. Šį kartą po Jono Valančiūno šešių ir Šarūno Jasikevičiaus penkių taškų lietuviai pirmavo 26:24.

Antrame kėlinyje lietuviams pavyko atitrūkti nuo varžovų. Valančiūnas ir Jasikevičius toliau išpūdin-gai taikliai mėtė ir gynėsi, sužibo ir Mantas Kalnietis, per kėlinį pelnęs aštuonis taškus. Tad lietuviai iki di-džiosios pertraukos pirmavo 54:44.

Trečiame kėlinyje matėme gražų lietuvių krepšinį. Kalnietis pelnė dar aštuonis taškus, sublizgėjo Martynas Pocius, toliau išpūdin-gai žaidė ir Ja-sikevičius, ir Valančiūnas. Serbams dar koją pakišo Milos Teodosic už-

dirbta techninė pražanga visam ser-bų atsarginių žaidėjų suoleliui. Ke-liaujant į paskutinį ketvirtį lietuvių pranašumas išliko dviženklis (78:68). Ketvirtame kėlinyje jau abiejose aikštelės pusėse šeimininkavo Valan-čiūnas. Paskutinę rungtynių minutę jis pataikė du taškus su pražanga ir pataikė baudos metimą, kuris įtvirti-no pirmąjį komandų 100-to taškų re-zultatą. Lietuviai Vilniaus „Sie-mens“ arenoje šventė pirmąją ir, ti-kėkimės, ne paskutinę pergalę.

19 taškų lietuviams vakar pelnė Kalnietis. 18 pridėjo Valančiūnas, 14 – Jasikevičius, po 13 – Pocius ir Pau-lius Jankūnas, 9 – Simas Jasaitis, 8 – Rimantas Kaukėnas, 4 – Robertas Javtokas, 2 – Darius Songaila. Rung-tynėse nežaidė Kšištof Lavrinovič ir Tomas Delininkaitis. Lietuvos krep-šininkams ir vėl taikliai krito tri-taškiai. Pataikyti 55 proc. visų meti-mų, 11 iš 20-ties.

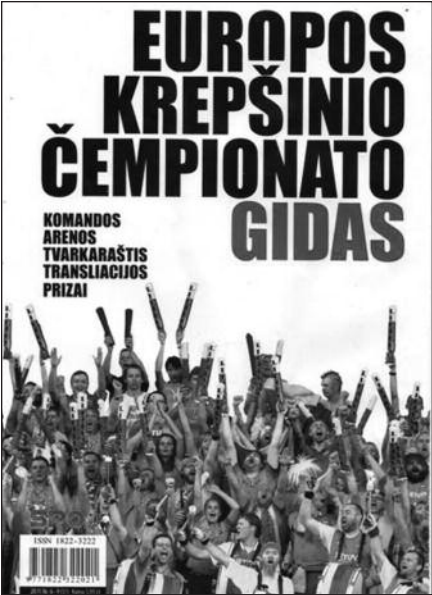
Serbus į priekį vedė jų komandos kapitonas Nenad Krstic, pelnęs 21 tašką. Po 16 pridėjo Milos Teodosic ir Dusko Savanovic.

Leidiny s apie Europos krepšinio pirmenybes

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiomis dienomis mus pasiekė gana stambus 90 puslapių, didoko formato leidiny s, kuriame aprašomi Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės pasirodymai visose iki šiol žaistose Europos pirmenybėse.

Tokių čempionatų Lietuvos vy-rai yra turėję dešimt, o šiuo metu vykstantis Lietuvoje yra jau vienuo-liktasis. Čia noriu pacituoti leidinio pradžioje išspausdintą įžangą, kuri

„Europos krepšinio čempionato gido“ viršelis.

skamba taip: „Vienuoliktąsias istori-joje Europos pirmenybes mūsų rink-tinė pasitinka antrą sykį būdama Europos čempionato šeimininke. Ko gero, slapta rinktinės krepšininkų ir trenerių galvose sukasi ta pati sva-jonė, kurią 1939 m. naujai pastatytoje Kauno sporto halėje realybe pavertė tuomečiai mūsų oranžinio kamuolio meistrai. Namuose žaidžianti Lietu-va vėl sieks pakartoti auksinį praėju-sio amžiaus skrydį“. Vis dėlto gra-žioms viltims ne visada lemta išsi-pildyti, o tai puikiai rodo ir visų 10 iki šiol žaistų čempionatų istorija.

Žvilgsnis į prieškarinius laikus

Leidiny s pradedamas Latvijoje 1937 m. įvykusiomis pirmenybėmis. Straipsnyje „Debiutas, paženklintas auksu“ pasakojama apie tai, kaip Lietuva daugiausia Amerikos lietu-vių krepšininkų dėka pasipuošė auk-su. Auksas Lietuvai sužibėjo ir 1939 m. Kaune, kai ir vėl JAV lietuviai krepšininkai daug prisidėjo prie auksinių medalių laimėjimo.

Dėl prasidėjusio Antrojo pasauli-nio karo ir vėliau sovietinės okupa-cijos metais Lietuvos krepšinio rink-tinei nebuvo lemta dalyvauti oficia-liose Europos pirmenybėse. Tai ji galėjo padaryti tik 1995 m. Graikijoje.

Lietuvos rinktinės futbolininkai ritasi į duobę

EDVARDAS ŠULAITIS

Visi dar gerai pamename, kai birželio mėnesį Lietuvos futbolo rinktinė, kovodama dėl patekimo į Europos futbolo pirmenybių baigia-mąjį ratą, atrankinėse varžybose iš-vykoje nykštukinei Lichtenšteino valstybėlei (vos 36,000 gyventojų) pralaimėjo 0:2. Mūsiškiai tikėjosi, kad atsakomojoje kovoje Kaune sve-čius iš Lichtenšteino įveiks gana dideliu rezultatu.

Bet tie entuziastai, kurie turėjo viltį namuose gerai „pavaišinti“ ne-didelės valstybės atstovus, galėjo kramtyti nagus, nes rungtynės baigė-si 0:0, o Lietuva prarado 2 taip rei-kalingus taškus.

Todėl net nekeista, kad apie 3,000 žiūrovų, kurie į Kauno Dariaus ir Gi-rėno stadioną atėjo žiūrėti, kaip lie-tuviai sutraikšys atvykėlius, nušvil-pė saviškius ir iškeikė juos kuo „gra-žiausiais“ žodžiais. Per dvejas rung-tynes prieš Lichtenšteiną lietuviai pralaimėjo rezultatu 0:2, neįmušda-mi į varžovų vartus nė vieno įvarčio, ko iki šiol dar nėra pasitaikę.

Paskutinį kartą Lietuvos sirga-liai buvo nušvilpę saviškius 2000 me-tų rudenį, kai lietuviai pralaimėjo gruzinams (0:4) ir buvo sutriuškinti vengrų (1:6).

Lichtenšteino valstybėlės fut-bolininkai, kurie FIFA valstybių kla-sifikacijoje užima tik 119-ą vietą, po lygiųjų prieš Lietuvą labai nedžiūga-vo – jie norėjo visų trijų taškų. Lietu-vos rinktinės vartininkui Žydrūnei Kačemarskui kelis kartus reikėjo parodyti savo meistriškumą, norint apsaugoti Lietuvos komandą nuo pralaimėjimo.

Žinoma, įvarčių pelnyti galėjo ir lietuviai, ypač paskutinę rungtynių minutę, kai Tomas Danilevičius ne-pajėgė įmušti būdamas vienas prieš svečių vartininką.

Paprastai po tokios patirtos ne-sėkmės treneriai atsistatydina. Ta-čiau Lietuvos rinktinės strategas to daryti neketina, labai diplomatiškai sakydamas: „Geras kapitonas skęs-tančio laivo nepalieka.“ O šio gud-ruolio pavardė yra Raimondas Žu-tautas. Jis tikriausiai pamiršo, kad jo laivas jau pačiame dugne ir žemiau kristi nėra kur.

Net ir Lietuvos futbolo federaci-jos prezidentas Liutauras Varanavi-čius nesiteikė žurnalistams komen-tuoti susidariusios klaidios padėties. Jis paprasčiausiai neatsiliepė į jų skambučius.

Dabar atrankinėje grupėje, ku-riuje yra 5 komandos, Lietuva yra 4-oje vietoje. Padėtis tokia: 1. Ispanija – 15 taškų; 2. Čekija – 11 tšk.; 3. Škotija – 5 tšk.; 4. Lietuva – 5 tšk. ir 5. Lich-tenšteinas – 4 tšk.

Pralaimėta ir škotams

Lietuvos valstybinė futbolo rink-tinė praėjusį antradienį rungtyniavo Škotijoje. Čia lietuviai ne tik kad nieko nepešė, bet ir pralaimėjo 0:1. Taigi iš Škotijos Lietuvos futboli-ninkai grįžo be taškų ir palaidojo bet kokias viltis patekti į Europos futbo-lo pirmenybių baigiamąjį ratą. Yra blogai, kai Lietuvoje visas dėmesys yra skiriamas tik krepšiniui, o popu-liariausia pasaulyje sporto šaka fut-bolas paliekamas, galima sakyti, Die-vo valiai.

Čia lietuviai buvo netoli aukso, ta-čiau turėjo pasitenkinti sidabru. Tais metais rezultatyviausiai Lietuvos rinktinėje žaidė Šarūnas Marčiulio-nis ir Arvydas Sabonis, patekę į sim-bolinį geriausių krepšininkų penke-tuką.

Ispanijoje – tik šešti

Tačiau vėliau, kai krepšinis pra-dėjo ipleisti šaknis visoje Europoje, Lietuvos rinktinės pasirodymai smu-ko žemyn: 1997 metais Ispanijoje pa-sitenkinta 6-ąja vieta; 1999 metais Prancūzijoje – 5-ąja, o 2001 metais Turkijoje lietuvaičiams atiteko tik 12-oji vieta.

Vis dėlto po šio didžiulio nuopo-lio vėl atėjo šviesesnės dienos, ir 2003 m. iš Švedijos lietuviai parsivežė auksą. Bet tai buvo paskutinis kar-

tas, kai Lietuvos vyrai pradžiugino auksu. 2005 m. Serbijoje ir Juodkal-nijoje užimta 5-a vieta, o 2007 metais sugriebti bronziniai apdovanojimai.

Bet 2009 m. Lenkijoje vėl krista į duobę, ten Lietuva liko 11-a. Tada lie-tuviai iškovojo tik vieną pergalę iš 6 galimų ir pasiekė savotišką „antire-kordą“. Po tokio pasirodymo čempio-nate iš rinktinės vyr. trenerio parei-gų pasitraukė R. Butautas. Vėliau, sumokėjusi didžiulius pinigus, Lie-tuva turėjo galimybę žaisti 2010 metų pasaulio pirmenybėse, kur iškovojo bronzą.

Šių metų čempionatas, vykstan-tis Lietuvoje (tik antras per visą Europos pirmenybių istoriją), atro-do, medalių mūsiškiams nežada. Tie-sa labai blogo pasirodymo, manome, pavyks išvengti. O kaip iš tikrųjų bus, pamatysime jau netrukus.

Lietuvos penkiakovininkės – pasaulio čempionato baigiamajame rate

Lietuvos penkiakovininkės Lau-ra Asadauskaitė ir Lina Batulevi-čiūtė pateko į rugsėjo 8 d., ketvirta-dienį, Rusijos sostinėje Maskvoje prasidėjusio pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionato moterų var-žybų baigiamąjį ratą.

Atrankos varžybų „A“ grupėje

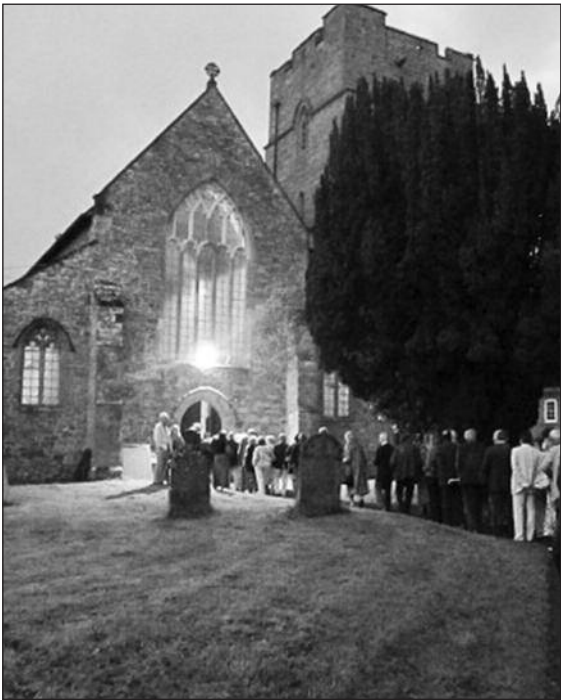
šių metų pasaulio taurės baigiamųjų varžybų sidabro medalio laimėtoja 27-erių metų L. Asadauskaitė (4,108 tšk.) užėmė dešimtąją, o 22-erių metų L. Batulevičiūtė (4,100 tšk.) – 15-ąją vietas.

ELTA

Lietuviška muzika hipių mieste

Rupjūčio 25–30 d. Jungtinėje Karalystėje, Presteigne miestelyje vyko 29-asis muzikos festivalis, šiais metais skirtas ir šiuolaikinei muzikai iš Lietuvos. Pagrindinė festivalio salė – Šv. Andriejaus bažnyčia Presteigne miestelyje.

Nors miestelis turi ir velsišką pavadinimą – Llanandras – velso kalbą galima išgirsti tik traukinių stotyje. 1960-ais metais hipių pamėgtame miestelyje išliko senstelėjusių ir nurimusių maištūnų atmosfera – dažname name galima išgirsti grojant fortepijonu, trumpoje pagrindinėje miestelio gatvėje neįtikėtinai daug mielų antikvarinių parduotuvių, o populiaraus restoranėlio savininkė – buvusi obojistė.

Pagrindinė festivalio salė – Šv. Andriejaus bažnyčia Presteigne miestelyje.

Presteigne muzikos festivalis – tai į Anglijos muzikinę kultūrą nukreiptas renginys, atviras ir kitų kraštų muzikai. Festivalio programoje trečdalis kūrinių skiriama klasikai ir XX amžiaus modernizmui, o visą kitą laiką jauni, bet jau išitvirtinę britų atlikėjai groja įvairių kartų šiuolaikinių kompozitorių kūrybą.

Į šešias dienas trunkantį festivalį kiekvienais metais suvažiuoja šimtai žmonių. Tuo metu koncertai, pokalbiai, paskaitos, muzikinių filmų peržiūros tampa pagrindiniu miestelio įvykiu.

Šiais metais festivalis buvo skirtas lietuviškai muzikai. Jo metu atlikta 20 lietuviškos klasikos ir šiuolaikinės muzikos kūrinių. Viena iš keletos į festivalį pakvietų kompozitorių buvo Zita Bružaitė, festivalio užsakymu sukūrusi kompoziciją „Cum spe“. Festivalio metu buvo atlikti ir kompozitorės sonetai bei šokiai, sulaukę klausytojų pritarimo ir gausių pagyrų kompozitorei. Dienraštis „The Times“ rašė: „Ne per ilga ir ne per tiršta: kūriniai nuskambėjo su žaismingu šypsniu, skaidriomis faktūromis bei europietišku įtaku koliažu [...] Ketvirtasis ir šeštasis sonetai buvo ypač trumpi ir kunkuliuojantys kūriniai“.

Apie Ramūno Motiekaičio „Tylinčių daiktų muziką“ spaudoje buvo rašoma, jog tai „prislopintų styginių kvėptelėjimų, bangų ir dėmių pyne“, o Vytauto Bacevičiaus Kvartete Nr. 3 muzikos mylėtojai išgirdo „neįprastą svaiginantį natų verpetą“.

Lietuviška muzika į gana konservatyvią anglišką programą atnešė šiek tiek keistumo ir gaivumo, o didžiausių plojimų bei „bravo“ šūk-

nių sulaukė išpūdingas Vytauto Barkausko Sekstetas, puikiai atliktas Navarra styginių kvarteto kartu su velsiečiu pianistu ir kompozitoriumi Huw Watkins. Tuo po koncerto klausytojai suskato ieškoti kūrinių išleistas, atlikėjai pasišovė šį ir kitus V. Barkausko opusus įrašyti. Vėliau vykusiame pokalbyje apie šiuolaikinę muziką Lietuvoje ir Britanijoje, kompozitoriai David Matthews ir Joseph Phibbs teigė, kad šis šnitkišką tradiciją tęsiantis kūrinys juos visiškai sužavėjo: „Tuomet ir pagalvoji, kiek dar daug tokių puikių kūrinių nėra atrasta šiose mums mažai žinomose šalyse“, – sakė kompozitoriai.

Gausiai į pokalbį susirinkę festivalio muzikos mylėtojai noriai klausinėjo apie daugybę dalykų: kaip lietuvių muzika atsirado festivalio programoje, kas įtakoją kompozitorių kūrybą, pokyčiai 90-ųjų metų pradžioje, kokia yra šiandien kompozitorių situacija ir kaip veikia mokymo sistema. Į klausimą, ar Lietuva vis dar yra dainų kraštas, Z. Bružaitė atsakė keliais džiūkiškos dainos posmais. Klausytojus domino ir istorinės aplinkybės, Lietuvos–Lenkijos istoriniai ryšiai bei kompozitoriaus V. Bacevičiaus šeimos istorija.

Festivalio organizatoriaus ir programos sudarytojas George Vass aktyviai domėjosi galima lietuviška tema festivalyje: „Iš Lietuvos muzikos informacijos centro gavau daugybę muzikos – įrašų ir natų kompozitorių, apie kuriuos nieko nebuvo girdėjęs. Ir tai, ką išgirdau, man paliko didelį įspūdį. Mūsų atlikėjai, kurie groja šią muziką, taip pat buvo nustebinti jos kokybės. Ypač džiaugiuosi, kad Z. Bružaitė sutiko festivalio užsakymu parašyti naują kūrinių ir atvyko į festivalį.“

Festivalio klausytojus sužavėjo ir Royal Holloway universiteto choro koncertas, kuriame šalia šiuolaikinės anglų bažnytinės muzikos itin šviežiai suskambėjo keli Vytauto Miškinio kūriniai ir ypač lietuvių liaudies dainos motyvais parašyta kompozicija „Oi šąla, šąla“. Po beveik savaitę trukusio bendro klausymosi festivalio klausytojai tapo laikina bendruomene su savo madomis ir pajuokavimais. Vėstant orams, lietuviškos dainos žodžius „Oi šąla, šąla“ klausytojai džiugiai pasigavo, paverdė juos tradicinio angliško pokalbio apie orus elementu.

Festivaliui didžiulę paramą teikia vietinė miestelio bendruomenė, daugelis gyventojų mielai sutinka apgyvendinti menininkus savo šeimose ir pirkdami abonentus į koncertus. Festivalyje visiškai nėra pakvietimų tradicijos – net kompozitoriai, kurių kūrinius atlieka, perka bilietus ir šitaip remia festivalį.

Du festivalio koncertus (choro muzikos bei Navarra styginių kvarteto) įrašė BBC Radio 3, koncertai bus transliuojami spalio ir lapkričio mėnesiais.

Lietuvos ambasados
Londone info

„Irene“ ir dangaus karalystė žemėje

ANTANAS SAULAITIS, SJ

Vos tik jaunieji šv. Mišių metu susituokė Neringos stovykloje ir pradėjo švęsti vaises, audra „Irene“ (graikiškai – *santarvė, taika*) pradėjo siaubti Vermont valstiją ir Neringos stovyklos vienintelį keliuką per upelio tiltelį. 200 asmenų su tokiu džiaugsmu jų mylimoje Putnam seserų įkurtoje ir vadovaujamoje Neringos stovykloje pradėjo rūpintis, kaip grįš namo, kaip išvažiuos iš Vermont kalnų.

Dar neišgirdus paskutinių žinių, sklido „miestiečių legendos“ (angl. *urban legends*), kad šauliai (national guard) atskrido malūnsparniu patikrinti, ar čia būtų koks nors sveikatai bei gyvybei pavojus. Žiūri iš aukšto – apie laužą sėdi 105 žmonės, dainuoja, vaidina, rodo talentus, šypsosi. Sėdi ant drėgnų rąstų ir šlapių kėdžių basi, džiaugiasi gyvenimu.

Dalyvavusiems vestuvėse ir dar tris dienas po jų buvusiems nuo pasaulio atskirtoje vietovėje buvo labai aišku, kiek susiklausymas, pagarba kitiems, savitarpio pagalba išreiškia tai, kas krikščionybėje, geriau pasakius – Jėzaus sekime – svarbiausia. Kai kurie jų jau nuo seno buvo bičiuliai, augę toje pačioje Neringoje, stovyklavę Romuvoje, Dainavoje, Rambyne ar kitur, suskridę iš miestų nuo San Francisco iki Washington, DC bei Kanados.

Vestuves ruošė drauge klodami stalus, uždegdami apie 60 popierinių žibintų, įrengdami Beržų šventovę, pasidalindami šv. Mišių bei apeigų uždaviniais, užimdami vieni kitus ir šalia esančius mažuosius. Tas pats

Jaunieji Austė Kuolaitė ir Jonas Didžbalis savo jungtuvų dieną Neringoje įsimins visam gyvenimui.
Asmeninio albumo nuotr.

vyko ir po vestuvių, kai reikėjo stovyklavietę palikti kuo tvarkingiausią. Bendravimas buvo tikrai nerin-gietiškas – ši stovykla nuo 1969 metų yra pati kūrybingiausia ir dvasinga (supraskite – ne per nelyg pamaldį).

Tai buvo toks išgyvenimas, kurį aptinkame Apaštaloj darbų knygoje ar Pauliaus laiškuose savo bendruomenėms, kai ryšys su Viešpačiu Dievu atsispindi savitarpio Šventosios Dvasios dovanomis. Nėra žodžių aprašyti ir tik galima Dievui dėkoti už galimybę keletą dienų išgyventi šios žemės dangaus karalystę.

Liūtys nuplovė tiltą Neringos stovykloje. Algio Norvilos nuotr.

Galingasis viesulas „Irene“ pridarė be galo daug žalos Vermont valstijoje – nunešė Neringos tiltelį, nuplovė MacArthur Rd., didelę Route 9 dalį, paskandino Brattleboro ir Wilmington.

Atstatyti kelią, tiltą į Neringos stovyklą, įsigyti naujų laivelį bus be galo brangu. Geriausias būdas padėti Neringai – Jūsų finansinė parama. Mokesčiai nurašomi nuo mokesčių. Aukoti galite internetu ar atsiųsdami čekį, išrašytą vardu „Neringa“, adresu 600 Liberty Highway, Putnam, CT, 06260 USA.

Daugiau informacijos suteiks stovyklos vedėja Regina Kulbytė tel.: 978-582-5592 arba el. paštu regina@neringa.org

Mokykla ir tėvai turi dirbti kartu

Atkelta iš 3 psl. pinigų skirtų Lietuvai lituanistiniam švietimui, drąsiai galime pasakyti – jei ne tėveliai, ne jų susipratimas, nebūtų ir lituanistinių mokyklų. Džiugu matyti, kad į Čikagos lituanistinę mokyklą, šiemet įžengusią į 20-uosius gyvavimo metus, buvę mokiniai atveda savo vaikus, aktyviai prisijungia prie mokyklos veiklos. Vadinasi, jų tėvų pasėti meilės ir pagarbos Lietu-

vai daigai stiebiasi.

Sveikindama visus mokinius, mokytojus, tėvelius su prasidedančiais mokslo metais lituanistinėse mokyklose kviečiu dirbti ranka rankon. Linkiu bendravimo šilumos, mokant ir auklėjant spalvingą, įdomų, atvirą, savo tapatybę besididžiuojantį, savo kitoniškumą pripažįstantį jaunąjį lietuvi.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Pasaulio galinguosius pasiekia Temidės ranka

ČESLOVAS IŠKAUSKAS

Pasaulio galingieji, užimdami aukštas pareigas, jau negali siautėti kaip viduramžių karaliai. Tokia išvada peršasi stebint vis naujus teismo procesus: į kaltinamųjų gretas pakliūna buvę ir esami valstybių prezidentai, vyriausybių vadovai, diktatoriai ir šiaip įtakingi veikėjai. Vadinasi, tarptautinė bendrija rodo savo demokratinę brandą.

Tai patvirtina ir trečią kartą atnaujintas buvusio Prancūzijos prezidento Jacques Chirac teismas. Neseniai jis vėl turėjo stoti prieš teismą Paryžiuje, tačiau dėl sveikatos į posėdį neatvyko, o atsiuntė savo advokatą.

Teismas posėdžius atnaujino po pertraukos: kovo 7 d. prasidėjęs, jis po trijų dienų buvo atidėtas. Skandalas dėl J. Chirac įsivėlimo į korupciją būnant Paryžiaus meru kilo dar 2001 m. Tuomet artėjo nauji 2002 m. Prancūzijos prezidento rinkimai. Kai teisėjas iškviatė prezidentą liudyti, šis pareiškė nesileisias žeminamas, ir tai dar labiau sukiršino rinkėjus. Tuo pasinaudojo Prancūzijos nacionalistai, kurie į antrą rinkimų ratą buvo išėję kartu su J. Chirac. Tuomet rinkėjai atvirai guodėsi, jog buvo priversti rinkti „vagį Chirac“, kad nebūtų išrinktas „fašistas Le Pen“. J. Chirac gavo 82 proc. balsų, nes rinkėjai tiesiog balsavo prieš radikalų vadovą...

2007 m. pavasarį J. Chirac pareiškė nebekelsias savo kandidatūros balandžio 22 d. vyksiančiuose prezidento rinkimuose. Jau tuomet 74-erių sulaukęs Prancūzijos vadovas nutarė pasitraukti iš aktyvios politikos po 45 metus trukusios karjeros. Jo sprendimas pasitraukti, kurio ir buvo tikėtasi, žymėjo ypatingos eros pabaigą Prancūzijoje ir atvėrė kelią naujai politikų kartai. Galbūt šiam sprendimui įtakos turėjo kilęs triukšmas dėl korupcijos, o gal pašlijusi sveikata...

Taigi, 10 metų garsus politikas neišsivaduoja iš metamų kaltinimų raizgalynės. Buvęs prezidentas, gruodį sulauksiantis 79-erių, savo įgaliojimus viršijo 1992–1995 m. būdamas sostinės meru (iš viso šiose pareigose jis išbuvo net 18 metų). Tuomet jis sukūrė 28 fiktyvias darbo vietas savo partiečiams iš Sąjungos Respublikai remti (RPR). Netrukus byla buvo išskirta į du epizodus: pirmame J. Chirac buvo kaltinamas dėl piktnaudžiavimo valdžia, sostinės taryboje „įdarbinant“ 21 žmogų, o antrame – dar aštuonis. Šios „mirusios sielos“ jokio atlyginimo negaudavo, o visi pinigai eidavo į partijos kasą. Tai buvo rizikingas pinigų plovimas, ir tuometinis Paryžiaus meras turėjo žinoti, kad afera kada nors išaiškės. Jo išskaičiavimas buvo netikslus. Manyti, kad tapus prezidentu jam

teismas negresia, buvo klaidinga. Iš tikrųjų 1995–2007 m. būdamas šalies vadovu jis įgijo neliečiamybę teismui persekiojimui, nors liudytoju galėjo būti. Per 12 prezidentavimo metų tik 2001 m., artėjant naujai rinkimų kampanijai, kilo triukšmas dėl šalies vadovo sąsajų su korupcija ir įgaliojimų viršijimo. 2007 m. nutaręs

Buvęs Prancūzijos prezidentas J. Chirac yra pirmas teisiamas šios šalies vadovas nuo 1945 metų. **EPA** nuotr.

Žinoma, pasaulyje savo juodus darbelius daro arba saugią užuovėją yra suradę daugybė politikos, valstybės veikėjų, įtakingų vadovų, tačiau keleto jų iškalbingi teismo procesai rodo, kad nebaudžiamumas – viduramžių atgyvena, ir teisingumo ranka bei demokratijos dvelksmas pasiekia vis atokesnius planetos kampelius.

nesibalotiruoti į šias pareigas ir atsidėti savo fondui, J. Chirac vėl pateko į kaltinamųjų ratą, ir šikart Temidė jį pasiekė.

Nors Paryžiaus taryba atsiėmė savo ieškinį, su valdančiąja Liaudies judėjimo sąjunga (UMP) sudariusi sutartį, pagal kurią tarybai buvo išmokėta 2,2 mln. eurų, teismo procesas vis tiek buvo pratęstas. Pasak BBC, J. Chirac gresia 10 metų kalėjimo ir 150,000 eurų bauda. Beje, su juo teisiami dar 9 Prancūzijoje garsūs asmenys, pavyzdžiui, du buvę merijos kanceliarijos vadovai, Penktosios respublikos įkūrėjo generolo Charles de Gaulle vaikaitis Jean de Gaulle, dabartinio Konstitucinio teismo pirmininko brolis ir kt.

Taigi, pasiligojęs ir neva atmintį praradęs buvęs prezidentas yra pir-

mas teisiamas Prancūzijos vadovas nuo 1945 m., tuomet už valstybės išdavimą mirties bausmės sulaukė kolarantų su vokiečiais vyriausybės Vichy vadovas Henri Phillipe Petain (šis socialistų režimo vadovas ketverius metus uoliai vykdė okupacinės nacių vadovybės pavedimus).

Tačiau pasaulis ir Europa žino ne vieną vadovą ar politiką, sulaukusį Temidės rūstybės. Tiesa, jų likimai nevienodi, o ir nusikaltimų vienu matu nepamatuosi. Štai šiuo metu į teisiamųjų suolą Kijeve sėdo prieštaringai vertinama buvusi Ukrainos premjerė Julija Tymošenko. Ji kaltinama viršijusi įgaliojimus, kai 2009

prezidentu. H. Mubarak taip pat ligotas – į teismo posėdžius jis atvežamas medikų automobiliu, į salę įnešamas ant neštuvų. Dėl to paskutinis posėdis vyko nerodant jo per televiziją, ir šimtai buvusio prezidento šalininkų bei priešininkų susirėmė už teismo rūmų sienų.

Teismas už akių nuteisė ir buvusį Tuniso vadovą Ben Ali: jis sėdė 35 metams ir už korupciją gautų didžiulę baudą, tačiau nuo teisingumo pasislėpė Saudo Arabijoje.

O štai Italijoje tęsiasi ne buvusio, o esamo premjero Silvio Berlusconi teismas. Jau spalio 3 d. jis stos prieš teisėjus, kaltinamas ryšiais su nepilnamete šokėja iš Maroko. Be to, jam iškeltos dar trys bylos, susijusios su korupcija, jo valdomos viešųjų ryšių bendrovės finansinėmis machinacijomis. Iki šiol premjerui pavykdavo išvengti teismo persekiojimo, nes tai užtikrino vyriausybės narių neliečiamybės įstatymas, tačiau šiemet birželį vykęs referendumas šį teisės dokumentą pakeitė...

Unikalūs teismas prasidėjo Reikjavike. Čia teisiamas buvęs Islandijos premjeras Geir Haarde, vadinamas žmogumi, atsakingu už bankų griūtį ir valstybės bankrotą. Šis politikas gali tapti pirmuoju dėl finansų krizės nuteistu šalies vadovu. Jį teisia specialus tik šalies vadovams skirtas Landsdomuro kriminalinių bylų teismas. Pirmą ir vienintelį sykį šis teismas buvo sušauktas jo įkūrimo proga dar 1905 m. Pernai rugsėjį Islandijos parlamentas vis dėlto leido teisti buvusį šalies premjerą dėl nesugebėjimo valdyti pašlijusios ekonominės padėties šalyje 2008 m.

G. Haarde pareikšti kaltinimai dėl neveiklumo siekiant išvengti grėsmių valstybės ekonomikai, taip pat dėl neveiksmingo vadovavimo ministrų kabinetui ir neveiklumo mažinant šalies bankų įtaką.

Prieš krizę Islandijos bankų turas buvo 9 kartus didesnis negu Islandijos Bendras vidaus produktas (BVP). Tai tapo viena krizės šalyje priežasčių. Premjerui gresia iki dviejų metų nelaisvės, tačiau jis teisme tvirtino esąs nekaltas. Jo manymu, dėl krizės Islandijoje kalti bankai, o ne buvusi vyriausybė.

Šie teismai laikomi „švelniais“ teisingumo variantais. Visai kas kita – esamų, nuverstų ar atsistatydinusių diktatorių teisminiai „linčai“. Garsių vardų toli ieškoti nereikia – Slobodan Milošević, Saddam Hussein, Pol Pot (tikroji pavardė Saloth Sar), be abejo, prieš tarptautinį teismą stos dabar gaudomas Libijos vadovas Muammar Gaddafi ir t. t.

Žinoma, pasaulyje savo juodus darbelius daro arba saugią užuovėją yra suradę daugybė politikos, valstybės veikėjų, įtakingų vadovų, tačiau keleto jų iškalbingi teismo procesai rodo, kad nebaudžiamumas – viduramžių atgyvena, ir teisingumo ranka bei demokratijos dvelksmas pasiekia vis atokesnius planetos kampelius.

Česlovas Iškauskas – žurnalistas, ilgametis Lietuvos radijo ir televizijos darbuotojas. Internetu veda savo tinklaraštį (www.iskauskas.lt).

**MUTUAL
FEDERAL BANK****Namams paskolos, apdraustos sąskaitos**2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President**Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.*

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

JAV lietuvių rašytojos knyga pristatyta Varšuvoje

Rūtos Šepetys knygos pristatymas Varšuvoje. ELTA nuotr.

Varšuva (ELTA) – Lietuvos centre prie Lietuvos ambasados Varšuvoje rugsėjo 6 dieną surengtas susitikimas su JAV lietuvių rašytoja Rūta

Paminėtas Lietuvos diplomatinų santykių atnaujinimo 20-metis

Vilnius (LR Seimo info) – Minint Lietuvos atkurtos Nepriklausomybės pripažinimo ir diplomatinų santykių atnaujinimo 20-metį, Lietuvos Respublikos Seimo vardu aplankytos diplomatų, buvusių užsienio reikalų ministrų, asmenų, aktyviai prisidėjusių prie Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo ir įtvirtinimo, amžinojo poilsio vietos.

Seimo kancleris Jonas Milerius ir jį lydintys asmenys Vilniaus Antakalnio kapinėse gėlių puokštės ant kapų padėjo ir tylos minute pagerbė Aniceto Simučio, Stasio Antano Bačkio, Romualdo Kalonaičio atminimą, Rokantiškių kapinėse aplankytas Raimundo Rajecko kapas.

Vėliau delegacija aplankė Kau-

Baltarusių žurnalistei Lietuvoje suteiktas politinis prieglobstis

Vilnius (ELTA) – Patenkintas žinomos Baltarusijos žurnalistės Natalja Radina prašymas suteikti jai politinį prieglobstį Lietuvoje. N. Radina taip pat suteiktas nuolatinis leidimas gyventi Lietuvoje, kuris išduodamas penkeriems metams.

Valdantįjį Baltarusijos režimą kritikuojančio internetinio naujienų puslapio charter97.org redaktorė N. Radina po 2010 m. gruodžio 19 d. įvykių Minske patyrė valdžios struktūrų represijas. Ji buvo viena iš kaltinamųjų byloje dėl masinių riausių, kilusių protestuojant dėl prezidento

Helsinkyje – atminimo iškaba pirmiesiems „Kalevalos“ vertėjams į lietuvių kalbą

Helsinkis (ELTA) – Helsinkyje atidengta atminimo iškaba pirmiesiems epo „Kalevala“ vertėjams į lietuvių kalbą. Iškilnėse sostinės priemiestyje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Suomijoje Arūnas Jievaltas kartu su Suomijos lietuvių bičiulių draugijos „Donelaitis“ pirmininku Hannu Niemi ir draugijos „Kalevala“ vykdomąja direktore Ulla Piela.

Iškaba papuošė namą, kuriame 1916–1918 m. lietuvių tautosakininkas kanauninkas Adolfas Sabaliauskas-Žalia Rūta ir Helsinkio universi-

Šepetys ir jos knygos „Tarp pilkų debesų“ („Between Shades of Gray“) pristatymas.

Knyga pasakoja 1941 m. kartu su šeima į Sibirą ištremtos lietuvišės paauglės istoriją. „Tarp pilkų debesų“ – pirmasis R. Šepetys romanas, iškart sulaukęs pripažinimo daugelyje šalių ir išverstas į 24 užsienio kalbas. Jo autorinės teisės leidybai parduotos 27 šalims.

Pristatyme dalyvavęs LR Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris teigė, kad šis kūrinys padės pasauliui susipažinti su stalinistinės SSRS vykdytais nusikaltimais Baltijos šalyse. Jis pakvietė rašytoją šiais metais knygą pristatyti Lietuvos Seime. Renginį organizavo ir iš dalies rėmė Lietuvos ambasada Lenkijoje, Lenkijos leidykla „Nasza Księgarnia“, išleidusi šią knygą ir lenkų kalba.

no Petrašiūnų kapines, kur pagerbė amžinojo poilsio atgulusius Petrą Klimą, Juozą Urbšį, Leoną Bistrą, Albertą Gerutį, Stasį Lozoraitį (vyresnįjį), Stasį Lozoraitį (jaunesnįjį), Kazį Lozoraitį, Stasį Sakalauską, Mykolą Sleževičių, Kazį Škirpą, Dovą Zaunių, Algirdą Žvirėną. Garliavos ir Panemunės kapinėse aplankytos Antano Nesavo ir Juozo Tūbelio, o Karmėlavos kapinėse – Teodoro Daukanto amžinojo poilsio vietos.

Visi šie iškilūs prieškario ar dabartinio laikotarpio diplomatai klojo Lietuvos valstybės diplomatinius pamatus, kai kurie jų dėl Nepriklausomybės įtvirtinimo dirbo sovietų okupacijos metais ir jos atkūrimo taip ir nesulaukė.

rinkimų rezultatų.

N. Radina nuo 2010 m. gruodžio 20 d. iki 2011 m. sausio 28 d. išbuvo KGB tardymo izoliatoriuje, po to buvo paleista, paėmus jos rašytinį pasižadėjimą neišvykti. Pasak N. Radina, ji, draugų padedama, sugebėjo išvykti iš Baltarusijos. Atgauti dokumentus N. Radina pavyko tik padedant Jungtinių Tautų (JT) Aukščiausiojo Pabėgėlių komisariato valdybai Rusijoje. Po to, kai JT pripažino N. Radina pabėgėlės statusą, ji išskrido į Amsterdamą, vėliau žurnalistė atvyko į Lietuvą.

teto profesorius Aukusti Robert Niemi pirmą kartą išvertė visą epą į lietuvių kalbą.

Vertėjai susipažino 1910 m., kai suomių tautotyrininkas A. R. Niemi lankėsi Lietuvoje ir rinko liaudies dainas. Pirmojo pasaulinio karo metais A. Sabaliauskas pasitraukė į Suomiją ir glaudėsi pas Lietuvos bičiulį A. R. Niemi. A. Sabaliauskas per keletą metų išmoko suomių kalbą ir „Kalevalos“ tyrinėtojo A. R. Niemi padedamas išvertė visą epą į lietuvių kalbą.

Aktyvistai Sirijoje prašo tarptautinės pagalbos

Damaskas (BNS) – Sirijos opozicija kreipėsi į tarptautinę bendruomenę, prašydama, kad būtų atsiųsti žmogaus teisių kontrolieriai, kurie padėtų civiliams atsilaikyti prieš kariuomenės puolimus per žiaurios protestų slopinimus.

Sirijos revoliucijos generalinė komisija, kurią sudaro paprasti gyventojai-aktyvistai, teigė, jog žuvusių protestuotojų skaičius per beveik šešis mėnesius trunkantį sukilimą įtikino daugumą sirų, jog pagalba iš išorės yra būtina.

„Prašymas, jog išorinis pasaulis kištųsi į mūsų šalies reikalą, yra

jautrus dalykas, kuriuo esamas režimas gali pasinaudoti, apibūdindamas savo priešininkus kaip išdavikus. Mes pirmiausia kreipiamės į tarptautinius žmogaus teisių kontrolierius, – sakė opozicijos atstovas Ahmad al-Khatib. – Jeigu režimas nepritars tam, tada jis pats atvers duris tokiems veiksams, kaip neskraidymo zonų įteisinimas.”

Protestuotojai Sirijoje prašo tarptautinės apsaugos, tačiau Vakarų šalys nesiima jokių veiksmų, panašių į NATO antskrydžius Libijoje, kurie padėjo sukilėliams nuversti šalies vadovą Muammar el Gaddafi.

Interpolas išdavė leidimą suimti M. Gaddafi

Tripolis (BNS) – Interpolas išdavė leidimą suimti Libijos diktatorių Muammar el Gaddafi. Visoms 188 organizacijos narėms duotas nurodymas sulaikyti pulkininką, jo sūnų Saif al-Islam ir žvalgybos vadą Abdullah al-Senussi. Tai gerokai ap sunkins galimybę trims libiams kirsti šalių sienas, pareiškė Interpolas.

Interpolo pagalbos paprašė Tarptautinio baudžiamojo teismo vyriausiasis prokuroras. Šis teismas birželio pabaigoje dėl spėjamų nusikaltimų žmogiškumui išdavė leidimą suimti M. Gaddafi, jo sūnų ir žvalgybos vadą. Jie kaltinami davę nurodymą šalies saugumo pajėgoms žudyti ir persekioti opozicijos šalininkus. M. Gaddafi slapstosi jau kelias savaites, tačiau nuolat pasirodo šalininkams

skirti jo garso įrašai. Tuo tarpu naujoji Libijos vadovybė skelbia subūrusi specialųjį dalinį nuverstam revoliucijos vadovui medžioti.

Nušalinto Libijos vadovo laukia sąžiningas teismas dėl nusikaltimų žmoniškumui, jei jis bus sučiuptas gyvas, teigė Nacionalinės pereinamosios tarybos vadovas Mustafa Abdel Jalil. Anot Nacionalinės pereinamosios tarybos, nedaug trūksta, kad M. Gaddafi būtų sučiuptas, kuris, kaip manoma, nėra išvykęs iš Libijos.

„Aš matau Libiją kaip demokratinę, taikią šalį su daugiapartinę sistema ir rinkos ekonomika, kur laikomasi žmogaus teisių nuostatų. Šalies žmonės nuspręs naujosios Libijos ateitį”, – teigė M. A. Jalil.

JAV šiaurės rytus užklupo potvyniai

Washington, DC (BNS) – Smarkios liūtys rugsėjo 8 d. sukėlė didelius potvynius JAV šiaurės rytų regione, jau įmirkusiame po viesulo „Irene”, kurie nusinešė penkių žmonių gyvybes ir privertė per 100,000 žmonių palikti savo namus.

Nacionalinė orų tarnyba (NWS) paskelbė staigių potvynių pavojų kai kuriose apygardose New York valstijoje, New Persey, Pennsylvania, Connecticut, Maryland ir Virginia valstijose. Vanduo užliejo kai kuriuos miestelius, buvo uždaryti greitkeliai, sutriko susisiekimas miestuose ir priemiesčiuose.

Pasikeitimai tvarkant dokumentus

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėse Valstijose praneša, kad pasikeitus Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymui nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos nebetvarko LR piliečių tikrosios ir al-

JAV prezidentas B. Obama paskelbė nepaprastąją padėtį New York valstijoje, atverdamas kelią federalinėms agentūroms vadovauti stichinių nelaimių padarinių tvarkymo darbams. Apie potvynius taip pat pranešama iš sostinės Washington ir jo apylinkių. Pennsylvania valstijoje kilę potvyniai yra vieni didžiausių nuo 1972 m. siautusių viesulo „Agnes”. JAV šiaurės rytuose numatomos naujos galimai pavojingų orų bangos, atslinksiančios po viesulo „Irene”, kuris nusinešė daugiau nei 40 žmonių gyvybių.

ternatyviosios tarnybos įskaitos.

Taip pat pranešama, jog dėl valiutų kurso svyravimo keičiasi konsulinio mokesčio dydžiai. Detalesnė informacija skelbiama LR ambasados internetiniame puslapyje usa.mfa.lt

SPORTAS

Ciurichas (ELTA) – Lietuvos diskometikas Virgilijus Alekna tapo šio sezono Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) „Deimantinės lygos” varžybų nugalėtoju. 39-erių metų lietuvis galutinėje įskaityje surinko 17 taškų. Antras liko pasaulio čempiono vardą neseniai ap-

gynęs vokietis Robert Harting, trečią vietą užėmė estas Gerd Kanter.

Už pirmą vietą V. Aleknai atiteko 40,000 JAV dol. Paskutinytis, 14-asis, „Deimantinės lygos” varžybų ratas vyks rugsėjo 16 d. Briuselyje (Belgija), tačiau disko metikai ten nebekovos.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė,
kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

SOCIALINIAI REIKALAI

„MEDICARE“: DAR KARTĄ
APIE PAGRINDINIUS FAKTUS

VAIDA MALECKAITĖ

Nors apie „Medicare“ jau esame nemažai rašę, didžiulis šios programos vaidmuo, užtikrinant asmens sveikatos priežiūrą, bei tai, jog net ir žmonės, seniai besinaudojantys „Medicare“ paslaugomis, ne visuomet žino visas programos „plonybes“, skatina vis priminti pagrindinius jos faktus. Be to, informacija apie šią programą, ypač apie įsirašymo į ją taisykles bei narystės mokesčius, yra visuomet aktualu tiems, kurie dar tik ruošiasi tapti jos klientais.

Taigi pirmiausia – kas gali tapti „Medicare“ programos nariais? Kaip žinoma, „Medicare“ užtikrina sveikatos priežiūros paslaugas pagyvenusiems žmonėms bei turintiesiems negalią. Nuo pat savo gyvavimo pradžios „Medicare“ buvo specialiai skirta padėti žmonėms, turintiems sąlyginai nedideles pajamas bei palyginti didelius poreikius sveikatos priežiūrai dėl juos kamuojančių rimtų ar įsisenėjusių ligų. „Originalioji“ „Medicare“ programa apima maždaug 80 proc. visų klientų ir apmoka sveikatos priežiūros paslaugas JAV federalinės valdžios skirtomis lėšomis. Likusieji klientai, įsirašę į vadinamąją „Medicare Advantage“ programą, naudojami sveikatos draudimo planais, kuriuos siūlo privačios draudimo bendrovės, sudariusios specialias sutartis su valstybe. Privatūs planai išsipareigoja suteikti bent tokio paties lygio paslaugų finansavimą kaip „originalioji“ „Medicare“, taip pat – apmokėti receptinių vaistų įsigyjimo išlaidas. „Originaliosios“ „Medicare“ klientai savo ruožtu taip pat gali įsigyti receptinių vaistų atlyginimo planą iš privačių draudėjų.

Paprastai, jei jūs arba jūsų su-tuoktinis esate oficialiai išdirbę nustatytą laiką (40 ketvirčių arba 10 kalendarinių metų) ir sulaukėte atitinkamo amžiaus (65-erių metų), galite tikėtis tradicinių „Medicare“ lengvatų. Taip pat į „Medicare“ programą turite teisę įsirašyti nepriklausomai nuo amžiaus, praėjus 24 mėnesiams po to, kai įgijote negalią ir jums buvo paskirta speciali (disability) „Social Security“ išmoka.

„Medicare“ programa užtikrina tam tikrą paslaugų rinkinį visiems savo klientams, įskaitant gydymą ligoninėje, apsilankymus pas gydytoją, laboratorinius tyrimus bei receptinių vaistų atlyginimą. Kaip ir kiti sveikatos draudimo planai, ši programa turi savo stipriąsias bei silpnąsias puses. Ilgą laiką vienu pagrindinių „Medicare“ minusų buvo gana prasta receptinių vaistų atlyginimo programa, kuri ženkliai pagerėjo priėmus naująją sveikatos priežiūros įstatymą (Affordable Care Act). Šis įstatymas taip pat numatė daugelio prevencinių sveikatos priežiūros paslaugų nemokamą teikimą „Medicare“ klientams (apie šias paslaugas anksčiau buvo rašyta ir „Drauge“). Deja, nepaisant šių pokyčių, „Medi-

care“ iki šiol nėra visaapimanti sveikatos draudimo programa, todėl daugelis jos klientų yra linke naudotis ir papildomu draudimo planu, gautu buvusio darbdavio dėka arba įsigytu iš privačių draudėjų (vadinamaisiais „MediGap“ draudimo planais).

„Medicare“ programos struktūra iš pirmo žvilgsnio daugeliui gali pasirodyti klaidinanti. Žinotina, jog „originaliąją“ „Medicare“ programą sudaro trys pagrindinės dalys („Part“): A, B ir D. „Medicare Part A“ apima visas paslaugas, teikiamas kliento gydymui ligoninėje. „Medicare Part B“ apmoka ambulatorinės priežiūros išlaidas, įskaitant vizitus pas gydytojus. Pagaliau, „Medicare Part D“ yra skirta atlyginti receptinių vaistų išlaidas, naudojantis privačių draudėjų siūlomais planais. Jei pastebėjote, šiame sąraše tarsi trūksta raidės „C“ – ji taip pat egzistuoja, tik „Medicare Part C“ paprastai yra vadinama pati „originalioji“ „Medicare“ programa.

Gera žinoti minėtas „Medicare“ programos dalis būtina, priimant sprendimus dėl jums reikalingų draudimo paslaugų bei su jomis susijusių mokesčių. Taip pat reikėtų nepamiršti įsirašymo į programą taisyklių. Daugelis „Medicare“ klientų „Part A“ paslaugas gauna automatiškai, vos įsirašę į programą. Tačiau, norėdami gauti „Part B“ ir „Part D“ paslaugas, klientai privalo imtis aktyvių veiksmų, patys išreikšdami norą dalyvauti minėtose programos dalyse. Žinotina, jog įsirašant į „Part B“ ir „Part D“ yra nustatomi tam tikri laikotarpiai, kurių būtina paisyti, kitaip – už tvarkos nesilaikymą gresia piniginės baudos.

Asmenys, kurie tebedirba sulaukę 65-erių neprivalo įsirašyti į „Medicare“ programą, vos sulaukę minėto amžiaus. Tačiau, pagal nustatytą tvarką, jiems yra būtina įsirašyti į programą iš karto, vos išėjus iš darbo. Taip pat į „Medicare“ programą, vos sulaukę nustatyto amžiaus, privalo įsirašyti visi dirbantieji nedidelėse organizacijose, turinčiose mažiau nei 20 darbuotojų. Nepaklusus šiems reikalavimams, ir vėl teks mokėti baudas.

Pirmą kartą įsirašant į „Medicare“ programą, klientui suteikiama teisė pasirinkti, ar įsirašyti į „originaliąją“ „Medicare“ programą, ar į kurią nors iš siūlomų „Medicare Advantage“ planų. **Nukelta į 13 psl.**

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

LOT

Lufthansa

SAS

FINNAIR

KLM

doleris.com

tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

„MEDICARE”

Atkelta iš 12 psl. Po to pasirinktas paslaugas kasmet galima keisti, tačiau privalu paisyti tam specialiai nustatyto laikotarpio. Įsirašymo laikotarpis šiemet prasidės spalio 15-tąją, o baigsis – gruodžio 7 dieną. Pasirinkti nauji paslaugų planai pradės galioti nuo 2012-ųjų metų sausio 1 dienos.

„Part B” ir „Part B” įmokos paprastai yra automatiškai nuskaičiuojamos nuo klientų gaunamos mėnesinės „Social Security” išmokos, nors „Part D” įmokas galima mokėti ir tiesiogiai privačiam draudėjui. Didesnes pajamas turintys „Medicare” klientai (atsižvelgiant į nustatytą 85,000 dol. vienam asmeniui arba 170,000 dol. sutuoktinių porai metinę ribą) privalo mokėti didesnes įmokas, tuo tarpu asmenys, turintys itin nedaug finansinių išteklių, gali gauti valstybės paramą „Part D” išlaidoms

padengti (pagal vadinamąją „Part D Extra Help” programą) arba kreiptis dėl valstybinės „Medicaid” paramos, kuri padengtų daugumą „Medicare” išlaidų, įskaitant kliento priemokas.

Norint daugiau sužinoti apie „Medicare” programą, įskaitant pasakutinius pasikeitimus bei naujienas, pravartu apsilankyti oficialioje „Medicare” Interneto svetainėje www.medicare.gov. Iškilus konkrečioms klausimams, visuomet galima gauti informacijos paskambinus nemokama telefono linija 1-800-MEDICARE. Taip pat dera žinoti, jog kiekvienoje valstijoje veikia vadinamosios „Sveikatos draudimo pagalbos” programos (State Health Insurance Assistance Program arba SHIP), teikiančios nemokamus patarimus „Medicare” klientams.

Parengta pagal „Medicare” bei žiniasklaidos informaciją

Sudoku Nr. 42 atsakymai

7	3	4	1	6	2	5	9	8
1	5	6	8	4	9	7	3	2
2	9	8	3	7	5	1	4	6
6	4	5	7	1	3	8	2	9
3	2	7	9	8	4	6	1	5
8	1	9	2	5	6	3	7	4
9	7	2	6	3	8	4	5	1
5	8	1	4	2	7	9	6	3
4	6	3	5	9	1	2	8	7

6 + 4 + 3 = 13

3	9	5	4	1	6	7	2	8
4	7	2	8	3	9	1	6	5
1	8	6	2	7	5	9	3	4
5	3	4	7	6	1	8	9	2
8	1	7	3	9	2	4	5	6
2	6	9	5	8	4	3	7	1
9	2	1	6	4	3	5	8	7
7	5	3	1	2	8	6	4	9
6	4	8	9	5	7	2	1	3

8 + 2 + 5 = 15

„Draugo” sudoku Nr. 41 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė

- Vida Bučmienė, Cleveland, OH
- Darija Naujokienė, San Francisco, CA
- Ona Rušenienė, Palos Hills, IL
- Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL
- Maria Tamulevich, Worcester, MA
- Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL
- Martin J. Taoras, Findlay, OH

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkliai tapo mėgiama „Draugo” skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad tiek sudoku, tiek kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

IEŠKO DARBO

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris ieško** senų žmonių, vaikų, ligonių, priežiūros darbo ne toliau kaip 15 mylių nuo Lemont, IL. Tel. 815-603-9052.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Ieškome auklės** savo 1,5 metų sūnui Oksfordo mieste, Ohio valstijoje. Tel. 1-513-330-2277.

PARDUODA

PLC CONDO parduodamas 2 miegamųjų, 1 vonios butas. \$109,000.
TOWNHOME 2 miegamųjų, 2 vonių ranch townhome su full basement prieš PLC (Amber Terrace). Skambinkite Linui **630-674-5414**. Century 21 ProTeam.

SIŪLOME 10% METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsų investicija yra apsaugota Nekilnojamu Turtu.

Investuojate ne daugiau kaip 65–70 proc. visos turto vertės.

Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite **tel. 630-965-6608**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

Immediate positions available: excellent pay & benefits!!! Established Skokie Moving company looking for assistant managers.
Call Jacob 847-980-0906.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST” 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers”, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

PASLAUGOS

Century 21
Accent Realty

10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: **708-423-9111**
Fax: **708-423-9235**
Cell: **708-945-9909**
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI”

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

ŠALSS švenčia antrąjį gimtadienį

MARIUS BULSKIS

Šiais metais Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga (ŠALSS) švenčia savo antruosius įkūrimo metus. Antraisiais veiklos metais ŠALSS ne tik praturtėjo narių skaičiumi, bet ir pasiekė užsibrėžtus tikslus. Organizacija sėkmingai žygiuoja toliau, o jos nariai tiki šviesia organizacijos ateitimi. Nėra abejonių, kad ši sąjunga ir toliau augs bei puoselės lietuvių Šiaurės Amerikos studentų gretose.

2010 m. ŠALSS tęsė savo veiklą ir skatino savo narių aktyvumą. Rugšėjo mėnesį naujaisiais organizacijos nariais tapo keletas gimnazistų, turintys aiškų tikslų siekti aukštojo mokslo pasirinktuose universitetuose. Naujieji nariai netruko prisijungti prie ŠALSS veiklos, taip patraukdami ir kitų gimnazistų dėmesį bei susidomėjimą. Šiuo metu ŠALSS pasekėjų skaičius socialiniame tinkle „Facebooks“ siekia daugiau nei pusantro šimto narių.

Praėjusį rudenį nenuilstančios organizacijos nariai dalyvavo Ateitinių namuose vykusioje konferencijoje Baltic Leadership Conference, kurios metu ŠALSS studentai susipažino su Amerikos lietuvių tarybos (ALT) ir Jungtinio Amerikos pa-

baltijiečių nacionalinio komiteto (JBANC) istorija ir veikla. Po konferencijos ŠALSS nariai buvo pakviesti į iškilmingą dienraščio „Draugas“ pokylį.

Antraisiais veiklos metais organizacija užsibrėžė itin aiškų tikslą – surasti būdus, kaip finansuoti ŠALSS narių dalyvavimą kas dvejus metus Washington, DC vykstančioje JBANC konferencijoje. Todėl didžioji ŠALSS veiklos laiko dalis ir buvo skirta šiam projektui įgyvendinti.

ŠALSS nariai rašė laiškus lietuvių kilmės verslininkams, daktarams ir advokatams, kurie galėtų paremti organizacijos veiklą. Sėkmingai buvo kreiptasi į Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministeriją bei ALT'ą. Buvo imtasi ir kitų sumanymų – surengta ŠALSS fiesta, kurios metu surinktos lėšos paskirtos kelionei į JBANC konferenciją.

ŠALSS neapsiribojo vien tik JBANC projektu. Jau antrąjį veiklos metų pradžioje buvo nutarta pradėti ilgalaikį projektą, kuris tik dar labiau padėtų stiprinti organizaciją. Tai – skyriaus „Akademinės prošvaistės“ „Draugo“ laikraštyje rengimas. Skyriuje nuspręsta rašyti apie svarbią organizacijos veiklą, posėdžius ir nutarimus, taip palaikant ryšį su lietuvių kilmės skaitytojais.

Svarbu paminėti, kad ŠALSS atsižvelgia į tai, kad jos nariai yra jauni ir aktyvūs studentai. Todėl buvo surengta slidinėjimo išvyka į netoliese esantį slidinėjimo kurortą Alpine Valley, Wisconsin valstijoje. Išvykos metu ŠALSS nariai turėjo progą smagiai ir aktyviai praleisti

ŠALSS nariai JBANC konferencijoje su LR Užsienio reikalų komiteto pirmininku Emanueliu Zingeriu, LR ambasadoriumi JAV Žygimantu Pavilioniu (atsitūpęs) ir LR ambasados įgaliotuoju ministru Rolandu Kačinsku (d.).

laiką bei artimiau susipažinti su kitais Sąjungos nariais.

Sausio mėnesį ŠALSS sėkmingai įkūrė savo atstovybę – Lietuvių studentų asociaciją DePaul University. Tikėtina, kad nauja organizacija ir toliau plės narių ratą bei palaikys Amerikos lietuvių studentus DePaul University. Na, o gegužės mėnesį į ŠALSS gretas įstojo Miami University, Ohio valstijoje, Lietuvių klubo nariai.

Šiais metais ŠALSS atnaujino savo internetinę svetainę. Naujame tinklalapyje informacija yra nuolat atnaujinama, pateikiamos žinios apie artėjančius renginius ir susi-

rinkimus. Čia galima rasti ŠALSS istoriją ir jos tikslus.

Jau antrus metus iš eilės ŠALSS nariai ALT'ui padėjo rengti Vasario 16-osios minėjimą. Šiais metais renginį vedė ŠALSS nariai Marius Bulskis ir Karolina Zigmantaitė.

Galiausiai, ŠALSS pasiekė savo tikslą, pasiūlydamas stipendijas paraiškas davusiems ŠALSS nariams dalyvauti JBANC konferencijoje Washington, DC balandžio 1–2 dienomis.

Šioje konferencijoje nariai ne tik susipažino su JBANC istorija ir veikla, bet ir sužinojo apie geopolitinę ir ekonominę Baltijos šalių padėtį. ŠALSS nariai klausėsi diskusijų apie kaimyninių atominių elektrinių pavojų Lietuvai. Naujos žinios paskatino ŠALSS imtis veiksmų. Pasibaigus konferencijai, ŠALSS rašė laiškus JAV Kongreso nariams, ragindama juos išsakyti viešą susirūpinimą dėl Lietuvos pašonėje bręstančių grėsmių.

ŠALSS siekia suburti aukštojo mokslo siekiančius lietuvių studentus, plėsti jų pažinčių ratą ir suteikti atsakymus į jiems rūpimus studijų klausimus. ŠALSS nario anketą galima rasti adresu www.lsana.org. Visi yra nuoširdžiai laukiami.

Paulius Stasiukonis po ŠALSS posėdžio gamtoje.

Vieno iš ŠALSS tarybos ir narių posėdžių metu.

ŠALSS archyvo nuotr.

Vėl žinomas Biržų fotografo B. Michelsono kapas

ANTANAS SEIBUTIS

Senosiose karaimų-žydų kapinėse buvo palaidotas 1939 m. miręs žinomas Biržų fotografas, savanorių gaisrininkų draugijos narys Boruchas Michelsonas. Jo kapavietę savo laiku yra užfiksavę Biržų istorija besidomintys žmonės, bet mūsų laikais pasiekė jau nuvirtęs jo kapo antkapis. Vykstant misijai sutvarkyti kapines, nuvirtęs antkapis buvo išvaduotas iš žemių, pastatytas ir dabar vėl žymi Michelsono kapavietę.

Praėjusią savaitę į senąsias Biržų karaimų-žydų kapines rinkosi jų tvarkytojai jau nebedirbti, o atsisveikinti vieni su kitais. „Aušros“ mokyklos devintokai pradėjo mokslo metus, o vokiečių iš Lippės žemės laukia kelionė namo.

Atsisveikinti su kapinių tvarkytojais atvyko abi Biržų rajono Savivaldybės vadovės – merė Iru-tė Varzienė bei vicemerė Stasė Eitavičienė. Po evangelikų reformatų kunigo Rimo Mikalausko įžanginės padėkos kalbos merė pasveikino visus su gražaus sumanymo įgyvendinimu, džiaugėsi bendravimu, gražia tolerancijos pamoka, rūpinosi, kad dabar jau patiems biržiečiams reiks palaikyti bent dabartinę kapinių būklę.

Lippės krikščionių-žydų draugijos atstovai dėkojo biržiečiams už šiltą priėmimą, už galimybę būti kartu, už supratimą, jų misijos palaikymą. Mokytojas Vidmantas Jukonis kalbėjo, kad bus toliau tęsiami kapinių tyrinėjimo darbai, stengiamasi suskaičiuoti kapavietes, tęsti pradėtus atpažinimo darbus, planuojama ruošti parodą tiek „Aušros“ mokykloje, tiek ir Biržų muziejuje.

Svečiai iš Vokietijos pagerbė mirusiųjų atmi-

nimą lotyniška giesme, jiems biržiečiai mokiniai įteikė po indelį su biržietišku medumi. Buvo pasveikintas svečias su gimtadieniu, perduotos atsakomosios Biržų valdžios dovanos Lippės žemės burmistrui, apsikeista dovanėlėmis.

Bendra krikščioniška misija Biržuose pavyko – tą liudijo ir plačios šypsenos, atsisveikinimo žodžiai ir linkėjimai, bendražmogiškas tikėjimas kada nors vėl susitikti.

Lippės žemės vokiečiai gieda giesmę lotynų kalba.

Į mus žvelgia tarsi pajaunėję antkapiai

RUGSĖJO 11-OJI

Atkelta iš 7 psl. prašydamas įsijungti televizorių ir sužinoti, kas vyksta. Sakė, jog su kolegomis žada nusileisti keliais aukštais žemiau prie televizoriaus, kur lauks nurodymų dėl pastato palikimo. Kimberly Derek balso daugiau niekada neišgirdo.

Trečios kartos Amerikos lietuvis John Joseph Wenckus žuvo „Boeing 767-223 ER“ lėktuve, kuriuo „American Airlines“ skraidino keleivius iš Boston į Los Angeles (skrydis #11). 46-rių metų inžinierius (įgijęs mechanikos inžinieriaus bakalaurą prestižiniame MIT Boston), pastaruoju metu dirbęs pajamų mokesčių konsultantu, Boston šventė savo tėvo 70-ąjį jubiliejų. Palydėjęs sūnų į oro uostą, John Wenckus grįžo į namus ir, įsijungęs televizorių, sužinojo šurpią naujieną – lėktuvas, kuriuo skrido jo sūnus, įsirėžė į vieną iš Pasaulio prekybos centro dvynių. John Joseph nebuvo sukūręs šeimos, tačiau giliai nuliūdę liko jo tėvai John ir Joan, seserys Carol, Lynne, Lisa, broliai Brian ir Daniel su šeimomis.

Per rugsėjo 11-sios teroristinį išpuolį New York žuvo ir 28-erių metų Lietuvos Respublikos pilietė, vilniečio fiziko Vladimiro Gavriušino duktė Jelena. Į New York atvykusi 1992 m. rugpjūtį, ji netrukus susituokė su savo draugu dar iš Lietuvos laikų Aleksandru Melničenko. 1994 m. jiems gimė sūnelis Erikas. Melničenko dirbo draudimo įmonėje „Marsh and McLennan“, kuri buvo įsikūrusi šiaurinio Pasaulio prekybos centro dangoraižio 97-ame aukšte. Jelena palaidota Vilniuje – šalia dukters vėliau iškilo ir mamos Ninos kapas.

Kyla iš pelenų

Nuo tragedijos praėjo dešimt metų, ir vieta, pavadinta „Ground Zero“, jau toli gražu nėra lygus paviršius. Pasaulio prekybos centro teritorijoje buvo nutarta atstatyti penkis pastatus. Pirmasis – ir kol kas vienintelis – 2006 metų gegužę iškilęs 52 aukštų „7 World Trade“. Tačiau kiti taip pat sparčiai auga, įgyja kontūrus ir turėtų būti užbaigti per artimiausius kelerius metus. „Tower 1“ arba Freedom Tower bus aukščiausias pastatas Manhattan – jo aukštis sieks 1,776 pėdas (JAV nepriklausomybė buvo paskelbta būtent 1776 metais – R. M. L.). „Tower 2“ bus 79 aukštų, „Tower 3“ – 80, o „Tower 4“ – 72 aukštų. Dvynių vietoje nutarta įkurti Nacionalinį memorialinį parką ir muziejų. Ten, kur kaž-

kada buvo daugiaaukščių pamatai, dabar medžių apsuptyje tyvuliuoja du kvadratiniai baseinai su krentančiais į juos kriokliais. Aplink vandens telkinius žemės lygyje išgraviuotos visų žuvusiųjų pavardės – tiek civilių, tiek ir jiems į pagalbą atskubėjusių gaisrininkų ir policijos pareigūnų. Jas netrukus pirmą kartą išvys žuvusiųjų artimieji. Oficialus paminklo atidarymas vyks sekmdienį, rugsėjo 11 d., nuo rugsėjo 12 d. jis bus atviras visuomenei. Muziejus duris atvers 2012 metais.

Naujam gyvenimui padėjo prikelti lietuvis

Pagrindinę atkuriamųjų darbų dalį vykdė „Silverstein Properties“ – ta pati bendrovė, kurios prezidentas Larry Silverstein „turėjo laimės“ 8 savaitės iki išpuolio pasirašyti dvynių nuomos sutartį. Kadangi iš žemutinio Manhattan visi masiškai bėgo, buvo nutarta vieną pastatą atstatyti žaibiškai. Pasirinktas „Tower 7“. Beje, tai pirmas ekologinis biurų pastatas New York – sustiprintos konstrukcijos ir saugos, turintis LEED pažymėjimą (Leadership in Energy and Enviromental Design – tarptautinė pastatų pripažinimo ekologiškais sistema). Viena pirmųjų atstatytame pastate įsikūrė pati „Silverstein Properties“ bendrovė. 2005 m. balandį prie jos prisijungti buvo pakviestas Detroit gimęs lietuvis architektas Edmundas Narbutas.

Narbutas apgynė savo magistro laipsnį architektūros srityje University of Michigan Ann Arbor. Jis – Amerikos architektų instituto New York skyriaus narys. Prieš įsidarbindamas „Silverstein Properties“, jis buvo bendrovės „Hines New York Regional Office“ projektų vadovas. Lietuvis jau tris dešimtmečius Rytinėje pakrantėje sėkmingai projektavo milžiniškus prestižinius pastatus (745 Seventh Avenue, World Wide Plaza, 1301 Avenue of the Americas, Park Avenue Plaza bei kt.).

Dirbdamas „Silverstein Properties“, Narbutas vadovavo „Freedom Tower“ projektavimo darbams. Prie jo jis dirbo tol, kol 2006 m. prasidėjo statyba, o pastato nuosavybė iš „Silverstein Properties“ perėjo į valstybinės agentūros „Port Authority“ rankas. Po to Narbutas buvo paskirtas prižiūrėti „Tower 2“ projektavimą. Šiuo metu 61-erių metų architektas dirba kitoje nekilnojamojo turto bendrovėje „Grubb & Ellis“, yra jos viceprezidentas bei projektų vadovas.

Šilutė ketina garsėti ir žuvienės virimo čempionatu

2011-ųjų Lietuvos kultūros sostinėje Šilutėje rugsėjo 10 dieną rengiamas Žuvienės virimo čempionatas. „Jei žuviene pramiegosi, niekad sau nedovanosi“, – toks 3-iojo Žuvienės čempionato šūkis. Šiemet bus renkamos ypatingiausios penkių etnografinių regionų – Mažosios Lietuvos, Suvalkijos, Žemaitijos, Aukštaitijos, Dzūkijos – atstovų išvirtos žuvienės. Žuvienės didmeistris bus apdovanotas specialiu rajono savivaldybės mero dovana – Žuvienės virimo čempiono žiedu.

Žuvienės virimo čempionato dalyvių amžius neribojamas, komanda

gali sudaryti nuo 5 iki 15 žmonių. Vėrėjai turi turėti savo puodą, ne mažesnę nei 20 litrų talpos, ir stovą jam, savo žuvį, prieskonius ir kitus tik jiems vieniems žinomus priedus. Du trečdaliai išvirtos žuvienės turės būti išdalinta žiūrovams, o 1–3 litrai katiliukuose ar puodeliuose kelias vertinimo komisijai, kuri bus sudaryta iš etnografų, kulinarinio paveldo žiniuonių bei Pamario krašto žvejų. Tikimasi, kad Žuvienės virimo čempionatas taps respublikiniu – kaip Grybavimo čempionatas Varėnoje.

ELTA

A † A
STANISLAVA URBANYTĖ
DIDŽIULIS

Iškeliavo į Amžinybę 2011 m. rugsėjo 6 d., sulaukusi 95 metų. Gimė 1916 m. rugpjūčio 25 d. Gyveno Cicero miestelyje. Nuliūdę liko: brolis Pranas Urbanas ir žmona Raisa su vaikais Kristina ir Viktorija, brolienė Birutė Urbanienė, jos vaikai Dana ir Kęstutis; a. a. vyro Algirdo Didžiulio sesuo dr. Irena Jurevičienė su dukromis Giedre Stukniene ir Rūta Marija Urbonavičiene Lietuvoje; dukterėčia Liuda Fernandez su šeima Brazilijoje; sūnėnas Jurgis Mosinskis su šeima; dukterėčia Janina Skobeika su šeima; a. a. vyro pusbrolis dr. Leonas Didžiulis su šeima Lietuvoje; krikšto dukros Nora Burbaitė-Trulsson ir Eglė Victoria Burke su šeimomis; Rimas ir Pranutė Domanskiai su šeima bei kiti giminės ir artimieji.

A. a. Stanislava bus pašarvota penktadienį, rugsėjo 16 d., nuo 4 val. p. p. iki 8 val. v. Suburban Family Funeral Home, 5940 W. 35th Street, Cicero, IL (tel. 708-602-1116).

Laidotuvės vyks šeštadienį, rugsėjo 17 d., 9 val. ryto, Suburban Family laidojimo namuose, iš kur a. a. Stanislava bus palydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, 1515 S. 50th Ave., Cicero, IL, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima ir artimieji

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410; www.palosgaidasfh.com

Su liūdesiu pranešame, kad 2011 m. rugpjūčio 17 d., Newport Beach, CA mirė

A † A
VIRGINIJA KIAUNYTĖ
OPFELL

Gimė Kaune, augo Waterbury, CT, PhD laipsniu psichologijoje baigė New York University.

Virginija buvo skautė ir ateitininkė.

Nuliūdusi liko: motina Emilija Kiaunienė, gyvenanti St. Petersburg, FL, daug draugų ir pažįstamų.

Nijolė B. Dėdinienė
Liuda Avižonienė

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią

773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijoje (Marquette Park) rugsėjo 11 d., sekmadienį, 10:30 val. r. Šiluvos atleidų procesija ir šv. Mišios, kurias koncelebruos prelatas kun. Edmundas J. Putrimas, prelatas Jonas A. Kuzinskas, kun. Vytautas Kirka, kun. Jaunius Kelpšas.

■ **Pasaulio lietuvių centras, padedant** skautams, didžiajame centro garaže rugsėjo 16–17 dienomis nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. ir rugsėjo 18 d. nuo 12 val. p. p. iki 3 val. p. p. organizuoja išpardavimą („Garage Sale“). Renkame įvairius daiktus: drabužius, batus, knygas, žaislus, baldus, virtuvės reikmenis ir t. t. Daiktus galite atvežti iki rugsėjo 15 d. Daugiau informacijos gausite tel. 630-257-8787.

www.myownplacehere.com

■ **Rugsėjo 25 d., sekmadienį, 12:30** val. p. p. Lietuvių Tautinėse kapinėse (8201 S. Kean Ave., Justice, IL 69458) vyks iškilmingas kapinių 100-mečio minėjimas. Po minėjimo 1 val. p. p. Willowbrook Ballroom (8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) vyks jubiliejiniai pietūs ir dokumentinio filmo apie Lietuvių Tautines kapines premjera. Vietas užsisakyti prašoma tel. 708-458-0638.

■ **Spalio 9 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** PLC didžiojoje salėje vyks kaimo kapeilos „Sodžius“ koncertas. Bilietus galima įsigyti „Smilgoje“, „Lietuvėlėje“, „Two Rivers“ ir pas Aušrą Jasaitę-Paulauskienę („Amber Dance“). Į koncertą kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Boston lituanistinė mokykla** (250 Brook Rd., Milton, MA 02186) naujuosius mokslo metus pradeda 2011 m. rugsėjo 17 d. Vienoje seniausiai JAV veikiančių lituanistinių mokyklų šiuo metu mokosi 90 mokinių. Vedėja Gaila Narkevičienė (lietuviukalba@hotmail.com). Daugiau informacijos galima rasti mokyklos tinklalapyje <http://www.blsm.org>

■ **Lietuvos vyčių kuopos nr. 82 valdyba** kviečia apylinkės lietuvius dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atnaušiamos š. m. rugsėjo 18 d. 1 val. p. p. VFW Post 1563 patalpose (6880 Hendricks St. Merrillville, IN). Po Mišių vyks gegužinė. Vaisinsimės lietuviškais patiekalais. Tel. pasiteiravimui 219-614-2498 (Loreta) arba 219-884-2220 (Joanna).

■ **Maloniai kviečiame visus Michigan** lietuvius į tradicinę Dievo Apvaizdos parapijos rudens gegužinę sekmadienį, rugsėjo 18 d., tuoj po 11 val. r. šv. Mišių. Puiki proga atnaujinti senas ir užmegzti naujas pažintis. Laukia turtinga loterija, lietuviški patiekalai, pyragų stalas. Vaikučiams – žaidimai. Šis pirmas rudens renginys kasmet ruošiamas parapijos tarybos ir darbščių talkininkų. Parapijos adresas: 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI 48033

■ **JAV Kultūros taryba organizuoja M. K. Čiurlionio** (1875–1911) šimto metų sukakties nuo jo mirties paminėjimą rugsėjo 24 d., šeštadienį, Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC (2622 16th St., N.W.). Pradžią 6:30 val. v. Pranešėjas prof. Stasys Goštautas. Muzikinę programą atliks pianistas dr. Gabrielius Alekna. Informaciją teikia Danelė Vidutienė (dvidutis@aol.com) arba Dalė Lukienė (dalelukas@verizon.net).

■ **Sekmadienį, lapkričio 13 d. 10:30** val. r. Boston Šv. Petro parapijoje bus atnaušiamos šv. Mišios mirusiųjų atminimui. Mišių metu skambės kompozatoriaus Aleksandro Stankevičiaus (Montreal, Canada) „The Requiem“, kurį atliks jungtinis Montreal, Ottawa ir Boston lietuvių choras. Solistai – jauni atlikėjai Kristina Kliorytė, Monika Liubinaitytė, ir Kęstutis Daugirdas.

Dar vienos „Draugo“ skaitytojos kieme pažydo gražuolės zinijos (zinia), kurių sėklas Draugo fondas pavasarį nusiuntė aukotojams. **Danguolės Mackevičienės nuotr.**

Irena Degutienė

Čikagoje lankysis LR Seimo pirmininkė Irena Degutienė

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS
(6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629)

RUGSĖJO 17 D.

5 val. p. p. susitikimas su žiniasklaidos atstovais;

6 val. v. priėmimas Seimo pirmininkės I. Degutienės garbei

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS
(14911 W. 127th St., Lemont IL 60439)

RUGSĖJO 18 D.

10 val. r. atvykimas į Lemont;

10:30 val. r. dalyvavimas bendruomenės šv. Mišiose;

11:45 val. p. p. tarnysčių mugės apžiūrėjimas;

1 val. p. p. susitikimas su visuomene PLC didžiojoje salėje.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Sukanka 100 metų, kai duris atvėrė lietuvių statyta Šv. Antano bažnyčia

(1510 South 49th Court, Cicero IL).

Rugsėjo 17 d. 6 val. v. „Crystal Sky Banquets“ (7941 W. 47th St., Lyons, IL 60534) salėje vyks iškilminga vakarienė šiai datai pažymėti. Maloniai kviečiame dalyvauti. Bilietus galima užsisakyti tel. 708-788-2781 (Birutė Zalatorienė).

Spalio 1 d. 3 val. p. p. vyks iškilmingos Šv. Antano bažnyčios šimtmečio paminėjimo šv. Mišios. Mišiose dalyvaus kardinolas Francis George ir prelatas kun. Edmundas J. Putrimas.

Šv. Antano parapijos bažnyčia.
Jono Tamulaičio nuotr.

Apsilankykite „Draugo“ tinklalapyje
www.draugas.org

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

SKELBIMAS
Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.75 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Kauno Šv. Antano bažnyčios klebonas kun. Vytenis Vaškelis nuoširdžiai dėkoja už \$1,000 auką, kurią perdavė kun. Artūras Sederavičius a. a. Reginos Gaigalienės atminimui, (kuri mirė š. m. birželio 3 d.). Aukotojai: dr. Dalia Čepelė, Brazaičių šeima, Naručių šeima, R. Marchertas, Z. Dapkus, A. G. Sturonai, V. V. Urbai ir L. B. R. Čepeliai.